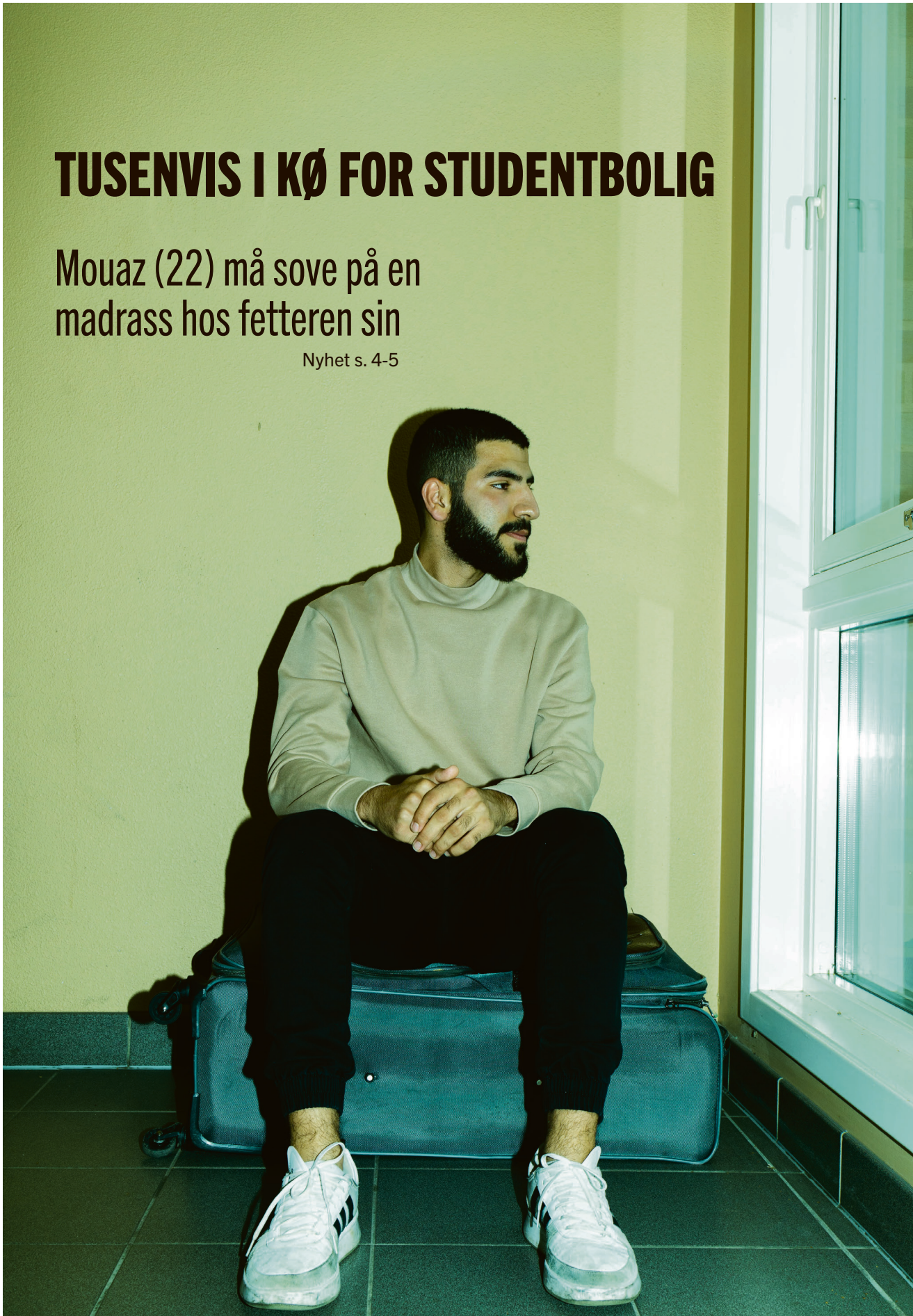

TUSENVIS I KØ FOR STUDENTBOLIG

Mouaz (22) må sove på en madrass hos fetteren sin

Nyhet s. 4-5

— Hvorfor sier studentene støtt og stadig at de går på skolen?

Kommentar s. 2-3

Møt frisøren som har klippet studenterhoder siden 1967

Nyhet s. 14-15

Studenter aksjonerer mot gruvedumping i Repparfjorden

Klima s. 16-17

Akademika er best på pensum!

Vi har
pensumpakker

riktig – enkelt – billig

Velkommen innom. Du finner oss på Blindern, Nydalen, Frydenlund, Pilestredet, Jus-bygget, Kjeller og Høyskolen Kristiania

MENINGER

Redaktør: **Endre Ugelstad Aas**
endreuas@gmail.com 901 95 375

Nyhetsleder: **Anna Krokene**
annakrokene@gmail.com 410 80 450

Fotosjef: **Sindre Deschington**

Desksjef: **Sofie Martesdatter Granberg**

Nettredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Evig boligkrise

Det norske boligmarkedet tar aldri ferie. Høye boligpriser, plassutfordringer i storbyene og et presset privat leiemarked: det er nok av utfordringer å ta tak i. For studentenes del, er det imidlertid i perioden rundt studiestart at de brutale utfordringene rundt noe prinsipielt så enkelt som å finne seg et sted å bo, settes på dagsorden. Det preger naturligvis avisoverskriftene i disse dager. De siste ukene har vi kunnet lese om studenter som må bo på hotell mens de venter på studentbolig (NRK 17.08), og om studenter som takker ja til usette hybler (Vårt Oslo 01.08).

Faktum er at det per 17. august står 10 333 studenter i kø for studentbolig i Norge. For Oslo ligger tallet på 2634. Blant dem som venter er Mouaz Zaidan (22), som du kan lese om i denne utgaven av Universitas. Mens fadderuka og studiestarten pågår, må han sove på en madrass på gulvet hos fetteren. Han beskriver situasjonen som slitsom og usikker. En nødløsning er å leie et hotellrom eller ta inn på hotell. Det er mange som er i samme situasjon.

Minister for forskning og høyere utdanning Henrik Asheim (H) peker på at regjeringen har bevilget midler til å bygge over 17 000 studentboliger de siste årene. Hvis NSOs mål om en nasjonal dekningsgrad på 20 prosent skal nås, trengs det imidlertid fortgang i prosessene. Den store utfordringen er at det bygges for lite og for sakte. I en e-post til Universitas skriver Asheim at kommuner med en stor andel studenter, har et stort ansvar for å tilrettelegge for at samskipnadene bygger studentboliger i nærheten av campus. Samtidig sender han et stikk til Arbeiderpartiet, som har styringen i flere av de største studentkommunene i Norge.

Deres mål er å bygge 3000 nye studentboliger hvert år. Utdanningspolitisk talsperson i Arbeiderpartiet, Torstein Tvedt Solberg, anerkjenner at dette er et ambisiøst mål. SV og Rødt har henholdsvis lagt lista på 6000 og 5000 nye årlige boliger til studentene. Ved et eventuelt regjeringsskifte i september, som det virker å ligge an til, er det viktig at partiene på venstresiden tar studentenes boligsituasjon på alvor. En vilje til å tenke alternativt og nytt om hvordan vi huser landets studenter kan derfor være fruktbart.

Når Studentsamskipnaden SiO de siste årene har satt i gang nye byggeprosjekter, har de i hovedsak satset på å reise studentboliger i campusnære områder. Studenthjemmene på Blindern og i Nydalen er eksempler på dette. Selv om studenter flest ønsker å bo i nærheten av studiestedene og sentrum, er det ingen selvfølge at alle må bo i gangavstand til lesesalen. Hvis tusenvis av nye studentboliger skal reises i tiårene som kommer, bør både Oslo kommune og SiO vurdere å flytte flere av boligprosjektene til bydelene utenfor sentrumsområdene. I hovedstadens stadig trangere boligmarked er det godt mulig at også studentene må finne seg i å sette seg på t-banen i en halvtime før de trapper opp til forelesning.

Du går ikke på skolen mer nå

Dette er en annen fase av livet.

Kommentar

Aksel Rogstad, journalist i Universitas

En dag er det slutt, så står du der helt aleine. Du kan ikke gå til skolen mer nå, du må starte sjæl.

De fleste av oss kjenner igjen teksten som konfirmantene skylls rene med når livets store uhumskheter nærmer seg. Likevel ser skuffende få ut til å faktisk ta budskapet til seg.

For med høstens nye studentkull kommer nok en påminnelse på hvordan ungdommen tenker om sin egen studietid. Etter få timer i Blinderns frodige landskap hører man fra siden: «Jeg har visst skole til klokken seks i dag, jeg.»

Hvorfor sier studentene støtt og stadig at de går på skolen? For det gjør de. Tallenes tale klar, i hvert fall hvis mine egne uvitenskapelige undersøkelser er noe å gå etter: På Universitetet i Oslos Jodel-kanal svarer 79,6 prosent av 240 respondenter at det er helt innafor å kalle universitetet «skolen». Ved Oslomet – storbyskolen står det enda verre til: 88,8 prosent gir her sin velsignelse til begrepsbruken (98 respondenter).

Selv mine egne medstudenter diskuterer Nietzsches estetikk i det ene øyeblikket før de i det neste sier de dropper å dra på skolen i morgen. Vel, slik

talte ikke Zarathustra.

Ungdommen har altså skaffet sæ klær og funnet sæ jobb – aleine – men de insisterer fortsatt på å gå til skolen. Hva er det som skjer? Begrunnelsene for ordbruken virker å falle i to kategorier.

Men først noen ord om hvorfor studentene ikke går på skolen.

Studielivet er en reise i det vi kaller høyere utdanning. Etter 13 års skolegang tilbyr staten seg å betale for at du skal kunne fordype deg i hva hjertet begjærer, for så å bli uteksaminert som nettopp et dannet menneske, i høyere forstand enn tidligere.

I dette inngår en utvidelse av egne intellektuelle horisonter, og ikke minst en trening i å utfordre faglige autoriteter så langt egen argumentasjons-evne rekker. Verden skal settes under lupen, og lupen skal ikke være nådig.

Som student begir man seg ut på et selvstendig læringsprosjekt, og det attpåil ved en seriøs forskningsinstitusjon. Det er ingen som forteller deg akkurat hva du skal levere i

den andre enden; helst bør det være noe de vise og kloke ikke allerede har skrevet i læreboken. I kontrast til på skolebenken er det *du* som er egen herre i studietiden.

Fungerende Oslomet-rector Nina Waaler skrev i forrige Universitas at studentene «har et viktig oppdrag: Sammen med resten av Oslomets studenter skal dere løse samfunnets utfordringer». «Studentlivet handler om å utvikle seg som menneske», sa den nye SiO-direktøren i samme avis. Studen-

Studielivet er en reise i det vi kaller høyere utdanning

Arkivaren

Historiske skråblikk av Live «Luskern» Tronstad

Aksjoner mot røykeforbudet

Flere studenter reagerer sterkt på planene om å stenge det gamle røykerommet i Frederikkebygningen. Forrige uke ble den første aksjonsgruppen dannet.

Det «inkonsekvente flertallstyranniet» på UiO

Innføringen av røykeforbud i Frederikkebygningen for 20 år siden gikk ikke upåaktet hen. To ikke-røykende hovedfagsstudenter stiftet Røykernes solidaritetskomite, og rev ned samtlige «røyking forbudt»-skilt i bygningen. Deretter laget de laget «røykeforbudbål» på Frederikkeplassen, i protest mot «universitetsdiktaturet», til jubel for flere tilskuere. To tiår senere er studentene ikke like radikale i møte med strenge restriksjoner og stengte rom på Frederikkebygningen, selv om jeg har hørt det blir bra bål av litt antibac.

Universitas onsdag 9. mai 2001

Tidløse sveiser

Statsvitenskap-professor Raino Malnes var å finne i frisørstolen i Universitas' magasinbilag for ti år siden. Da beskrev han sitt eget hår som «grått og uten ynde», og mimret tilbake til hans ungdomsdrøm om Beatles-sveisen som aldri ble noe av. Også biologi-professor Dag Olav Hessen, sosialantropolog Thomas Hylland Eriksen og forfatter Dag Solstad er med i magasinbilaget. Hårsveisene og eldre-hvit-mann-på-Blindern-trendene ser ikke ut til å ha tatt noen brå vendinger siden den gang.

Universitas onsdag 6. april 2011

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Jone Trøvgå**
j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

ten gjør krav på en helt annen frihet enn skoleeleven.

Så hvorfor sier studentene at de går på skolen? Den første typen begrunnelse vi møter, lyder gjerne slik: «Det er så unødvendig fjongt å si 'universitet'».

Argumentet faller på sin egen urimelighet av grunner vi har vært inne på. Når ble det fjongt å erkjenne studielivets utrolige egenart? Å forveksle universitetet med skolen vitner om en blindhet overfor de privilegiene man har som student. Det punkterer utangspunktet for den berikende opplevelsen studielivet kan være.

Resten av skoleelevene havner i leiren som sier «skole» av «vane etter videregående». Det er i grunn denne som er mest bekymringsfull. Studentene skal

føle på kroppen at de er over i en annen fase av livet enn den de har labbet rundt i i 13 år. Norges store folkefilosof Arne Næss formulerte det slik: «Universitetet må være noe radikalt annet enn skolen – ikke en fortsettelse med skoleklasser og pensumlister og eksamenspress. Fantasi!»

Nå kan man kanskje ikke klandre studentene for å føle at universitetet ikke er noe radikalt annet enn skolen, med utallige eksamener i året og stadig obligatorisk oppmøte. Og det er ikke akkurat fantasi regjeringen oppmuntrer deg til å utøve når du straffes økonomisk for å bytte studium.

Uansett har vi å gjøre med en studentmasse som gladelig sidestiller sine studieår med dem de har tilbrakt

på skolebenken. Det er vi ikke tjent med.

Høyere utdanning handler nemlig om å stille spørsmål ved etablerte sannheter, for så å skape noe nytt som ikke alt ligger i samfunnet. Det skjer ikke ved at folk opplever studiene sine som skoleløp man bare skal gjennom som en trøtt nikkedukke. Samtidig skal campusene og foreningslivet tas tilbake etter en mørketid under pandemien. Da trengs det en langt freidigere holdning enn at man kun er her for en sølvkantet karakterutskrift.

Så til høstens nye studenter: Se foreleseren i øynene og blottlegg vedkommendes grunne verdenssyn. Gjør det med krutt i stemmen og uforskammet selvtillit.

For du kan ikke gå til skolen mer nå.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Giulia Troisi

Grepa: Pass på lommetyver – hold godt grep om veska.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Emilie Waldal
Sivert Bjelland Sevatdal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALIST:

Live Tronstad

KORREKTURSJEF:

Harald Nordbø

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Anna Krokene**
 annakrokene@gmail.com 410 80 450

Optimistisk: Mouaz Zaidan har ikke gitt opp håpet om å få en SiO-bolig. Likevel må han finne et sted å bo raskt, og sjonglerer fadderuke, visninger og jobbintervjuer på samme tid.

2634 STUDENTER PÅ VENTELISTE FOR STUDENTBOLIG I OSLO:

MOUAZ ZAIDAN (22) SOVER PÅ EN MADRASS HOS FETTEREN

Ferske tall fra Studentsamskipnaden SiO viser at det er en økning på 30 prosent sammenlignet med fjoråret. Arbeiderpartiets løsning er å bygge 3000 nye studentboliger i året.

Studentbolig

tekst Saga Eline Jonsson Hoff
foto Hanne Jones Solfeldt og Sindre Deschington

Studiestart og fadderuke er sikre høsttegn. Bekjentskaper skal stiftes, øl skal drikkes, og nerver skal forsøksvis kontrolleres.

20 000 nye studenter inntar i disse dager hovedstaden. Mange av dem mangler fortsatt et sted å bo. Mandag kom Studentsamskip-

naden SiO med nye tall som viste at 2634 studenter fortsatt står i kø for å få studentbolig i Oslo. Det er en økning på 30 prosent fra samme tid i fjor. Tallene må imidlertid sees i sammenheng med innreise-restriksjonene for internasjonale studenter, og økt bruk av digital undervisning på samme tid i fjor. SiO har per august 2021 rundt 9000 studentboliger. Nasjonalt står 10.333 studenter i boligkø per 17. august.

En av dem som må smøre seg med tålmodighet er Mouaz Zaidan. Han har flyttet fra Verdal i Trøndelag til Oslo for å studere bachelor i dataingeniør ved Oslomet. Både fadderuke og digital undervisning er i gang for fullt, men han har ennå ikke sikret seg et sted å bo. Mens han står i kø for studentbolig, sover han på en madrass på gulvet hos fetteren sin.

Lever i en koffert

Hos fetteren på Vestgrensa studentby er det trangt om plassen, og flyttelasset har Zaidan i en koffert. Universitas møter ham på gangen i studenthuset, fordi fetteren har digital undervisning.

– Jeg søkte på SiO-bolig 23.juni, så kanskje det var litt for sent? sier Zaidan.

Studieplassen ved Oslomet fikk han i slutten av juli. Zaidan forteller at han dermed søkte på studentbolig en måned før han i det hele tatt fikk vite om han kom inn på studiet.

Zaidan mener at studentbolig er et tryggere alternativ enn det private leiemarkedet. I tillegg viser han til at leieprisene ofte er lavere.

Ettersom han foreløpig ikke har en jobb ved siden av studiene, forsøker han å finne en bolig til under 5500 kroner.

– Jeg ser etter noe privat nå, men jeg har håp om at jeg får en

SiO-bolig, sier han og legger til at han har kontakt med en mulig utleier.

Inntil videre kan han fortsette å bo hos fetteren, men Zaidan ønsker ikke å være til bry over lengre tid.

En usikker situasjon

Studietilværelsen byr på mange inntrykk for nye studenter, og mellom slagene er det godt å ha et eget sted å komme hjem til. Zaidan beskriver sin nåværende situasjon som slitsom:

– Du vet ikke hva som kommer eller hva som skjer i morgen, sier han.

Som nødløsning vurderer han

Det har vi ment lenge og prøvd å presse på, men denne regjeringen har bygget alt for få studentboliger, sier han.

– *Er det nok med 3000 studentboliger i Norge, når nesten 3000 står på venteliste bare i Oslo?*

– Det vil være 3000 i året, men det vil ta litt tid før vi kommer til den dekningsgraden vi vil, medgir Tvedt Solberg.

Han anerkjenner at det er et ambisiøst mål, og sier at det må gjøres en kjempejobb.

– Men man må bare få det til når man ser det store behovet, sier han.

Tvedt Solberg er bekymra for at mangelen på bolig kan påvirke hvorvidt studenter har lik rett til lik utdanning, og dermed føre til økte forskjeller i studentmassen.

– Det er oppstart nå, og likevel er det mange som ikke har funnet seg noe alternativt, og som er helt avhengig av å finne en studentbolig, sier Solberg.

– *Mange tyr til det private boligmarkedet, og i sommer har vi lest saker om studenter som er blitt svindlet. Hva tenker du om det?*

– Spesielt Oslo har et veldig heftig privat boligmarked, som når man er ny i byen er vanskelig å manøvrere. Derfor er det viktig med nok studentboliger, slik at førsteårsstudentene får en fin og litt mer bekymringsløs start på studietiden, slik at man kan være med på fadderuken og ikke løpe rundt på visninger, sier Tvedt Solberg.

– Ikke mist motet

Forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H) ber boligløse studenter om å ikke miste motet. I en e-post til Universitas skriver han:

«Det er mest trykk for å få studentbolig ved semesterstart, og heldigvis ordner det seg som regel for de fleste etter hvert som studiestarten kommer i gang.»

Han anerkjenner det store behovet for studentboliger, samtidig som han peker på at regjeringen har bevilget penger til å bygge over 17 000 studentboliger de siste årene.

Du vet ikke hva som kommer eller hva som skjer i morgen

Mouaz Zaidan, student

«Jeg er veldig fornøyd med at den borgerlige regjeringen fikk skutt fart på byggingen», skriver han.

Asheim kan forstå frustrasjonen til studenter i Zaidans situasjon:

«Selv om regjeringen bruker penger på historisk mange studentboliger, går det sent å øke dekningsgraden fordi det blir flere studenter, og fordi vi har åpnet for at også fagskolestudentene skal kunne benytte seg av boligene.»

Lover flere studentboliger: Utdanningspolitisk talsperson i Arbeiderpartiet Torstein Tvedt Solberg lover 3000 studentboliger årlig ved et regjeringsskifte.

– Det må gjøres en kjempejobb

For å realisere studentbolig-prosjektene, mener Asheim kommunene må komme mer på banen og prioritere det lokalt.

«Kommuner som huser mange studenter har et stort ansvar for

å legge til rette for at samskipnadene kan bygge gode, trygge og rimelige studentboliger i nærheten av campus», skriver han.

Både Arbeiderpartiet og Høyre er altså enige om at det trengs flere studentboliger.

I likhet med Zaidan må mange av de som ikke får studentbolig gjennom SiO inn på det private leiemarkedet. Instagram-kontoen @min_drittleilighet og aktivistene i Reduser husleia er en av aktørene som tar til orde for billigere boliger, bedre forhold og styrkede rettigheter til leietakere i det private boligmarkedet.

I e-posten til Universitas peker Asheim på årsaken bak høye leiepriser på det private leiemarkedet.

«Årsaken til at prisene er høye i de store byene, slik som i Oslo, er fordi det bygges for lite. Og det skjer på Arbeiderpartiets vakt som nå styrer alle de store studentkommunene i Norge», skriver Asheim.

Tvedt Solberg svarer Asheim

Det er viktig med nok studentboliger, slik at førsteårsstudentene får en fin start på studietiden

Torstein Tvedt Solberg, utdanningspolitisk talsperson i Arbeiderpartiet

i en tekstmelding til Universitas: «Det tar lang tid, ofte hele ti år, å få på plass boligutbygging. Ap jobber fortsatt med å rydde opp etter Høyre-styret i mange storbyer. Hvis vi kommer i regjering vil vi både forenkle byggesaksprosessen og drive med mer sosial boligbygging.»

universitas@universitas.no

26 kg: Mouaz Zaidan har pakket med seg flyttelasset til Oslo i en koffert på 26 kg, men det er usikkert når og hvor han kan pakke ut.

å leie et hotellrom eller ta inn på et hotell. Men Zaidan har ikke gitt opp håpet, og har tro på at det vil ordne seg.

For øyeblikket sjonglerer Zaidan fadderuke, boligjakt og jobb-søking.

Samtidig er han tydelig på at studiene kommer i første rekke: – Jeg kan ikke jobbe så mye, for jeg må fokusere på studiet. Men hvis jeg ikke får studentbolig, må jeg finne arbeid, sier han.

Ifølge Zaidan er utbetalingen fra Lånekassen for lite i møte med det private leiemarkedet, uten en deltidsjobb.

Lover 3000 nye studentboliger

Blant vrimmelet av nye Blindern-studenter møter Universitas Torstein Tvedt Solberg, utdanningspolitisk talsperson i Arbeiderpartiet. I rød t-skjorte og med flyers i hendene, jobber han for å sikre studentenes stemme.

Økningen av studenter som står i kø kaller han dramatisk. Tvedt Solberg lover bedring dersom det blir regjeringsskifte i september.

– Vi vil bygge 3000 nye studentboliger i året i hele Norge.

Helsetilbudet studen

Lite kjent: Toril Larsen og Hanne Skarsbø ved helsestasjonen for ungdom på Sagene forteller at tilbudet ikke er så godt kjent for studenter som de skulle ønske.

Unge renner ned klinikken til Sex og samfunn. Samtidig vet få studenter om et tilsvarende gratistilbud.

Helse

tekst Live Tronstad
foto Isabel Berge og Sindre Deschington

Vente to til fire timer for drop-in-konsultasjon på Sex og samfunn, eller slide rett inn på legekantoret etter ti minutter i ditt eget nabolag? Det er nemlig ikke kun Sex og samfunn og SiO som har helsetilbud rettet mot studenter og andre unge i byen.

Helsestasjonen for ungdom (se faktaboks) synes å være en godt bevart hemmelighet som har gått studenter hus forbi.

– Det er helt gratis, og alle studenter kan benytte seg av tilbudet uansett hvor man bor, sier helsesykepleier Hanne Skarsbø. Hun jobber ved helsestasjonen for ungdom

på Sagene.

Ifølge en undersøkelse fra SiO gjennomført i 2015, er Sagene en av bydelene med høyest studenttetthet. Den gang ble det anslått at om lag 4000 studenter bodde i bydelen.

Likevel er det relativt få studenter som benytter seg av det kommunale tilbudet.

I løpet av 2020 fikk helsestasjonen besøk av totalt 165 ungdommer og gjennomførte 222 konsultasjoner. Tallet var noe lavere enn tidligere på grunn av koronanedstengingen på våren.

Til sammenligning hadde Sex og samfunn, som ligger i en annen bydel, besøk av 825 ungdommer fra Sagene på sin klinikk i fjor. Sex og samfunn er et kompetanse-senter for seksuell og reproduktiv helse, og drifter en klinikk på Grünerløkka.

Tore Holte Follstad, assisterende daglig leder ved Sex og samfunn, forteller om sprengt kapasitet ved klinikken. Han mener studenter kan dra nytte av å orientere seg om tilsvarende tjenester i byen.

– Når man kommer til Oslo

som student kan det være vanskelig å vite hvor du skal gå. Man kan fort bli litt rådvill, men det er viktig å få oversikt over hva du kan velge i, sier han.

Det er meningsløst om «Kari» må transportere seg over halve byen for å dra på Sex og samfunn om hun har helsestasjonen i sin bydel tvers over gata

Tore Holte Follstad, assisterende daglig leder i Sex og samfunn

Månedslange ventetider

Follstad syns det er uheldig at ikke flere vet om kommunens helsetilbud for unge.

– Vi er opptatt av at man skal

få velge selv hvor man vil gå, men man klarer ikke å velge om man ikke vet hva man kan velge i, sier han og legger til:

– Det er meningsløst om «Kari» må transportere seg over halve byen for å dra på Sex og samfunn om hun har helsestasjonen i sin bydel tvers over gata.

Sex og samfunn tar imot ungdom opptil 25 år. Blant annet kan man få veiledning og resept på prevensjon, og teste seg for kjønnssykdommer.

Men tilstrømmingen til senteret er stor: I 2020 mottok Sex og samfunn rundt 45 000 henvendelser, som er en firedobling i antall henvendelser de siste ti årene. Av dem tok nær en tredjedel kontakt for å teste seg for klamydia.

De som besøker senteret må vente i to til fire timer når klinikken er i normal drift. For testing av kjønnssykdommer kan man bestille timer over nett, men ventetiden er i snitt én til to uker. Helsestasjonen på Sagene opplyser at ventetiden ved drop-in er mellom

Helsestasjon for ungdom

+ Et kommunalt gratistilbud i Oslo for alle mellom 12 og 24 år.

+ Det finnes stasjoner i alle kommunens femten bydeler, i tillegg til én egen for gutter og én for kvinner og seksualitet (opptil 30 år).

+ Helsestasjonene tilbyr tester av seksuelt overførbare sykdommer og graviditet, gynekologiske undersøkelser, veiledning i bruk av prevensjon, henvisning til abort, rådgivning ved for eksempel spiseforstyrrelser, problemer hjemme eller rusproblemer.

+ Det ble gjennomført 10 607 fysiske konsultasjoner ved helsestasjonene for ungdom i 2020, som er en nedgang fra året før. Det ble gjennomført flest konsultasjoner i bydelene Frogner, Vestre Aker, St. Hanshaugen og Nordstrand.

Kilde: Oslo kommune

tenene ikke vet finnes

Åpningstider

- + Alna: Mandag 15:30–18:30
- + Bjerke: Tirsdager og torsdager 15:30–18:30
- + Frogner: Tirsdager 15:30–18:30
- + Gamle Oslo: Tirsdager og torsdager 14:00–18:00
- + Grorud: Onsdager 14:00–16:30
- + Grünerløkka: Tirsdager og torsdager 14:30–18:30
- + Helsestasjon for gutter: Onsdager 16:00–19:00
- + Helsestasjon for kjønn og seksualitet: Timebestilling mandag til fredag
- + Nordstrand: Ikke oppgitt.
- + Nydalen: Mandager og onsdager 15:30–18:30
- + Sagene: Torsdager 15:30–17:30
- + St. Hanshaugen: Tirsdager og torsdager 15:30–18:30
- + Stovner: Mandager 15:00–19:00 og onsdager 14:30–16:30
- + Søndre Nordstrand: Onsdager 16:00–19:00
- + Ullern: Mandager 16:00–19:00
- + Vestre Aker: Onsdager 16:00–19:00
- + Østensjø: Mandager 16:00–18:30
- + Sex og samfunn: Mandag-onsdag 15:00–19:00 og torsdag 12:30–16:00
- + Merk: Ikke alle helsestasjoner har drop-in-tilbud.

Kilde: Oslo kommunes og Sex og samfunns hjemmesider

ti og femten minutter. For time hos sexolog er ventetiden tre til fire måneder hos Sex og samfunn, mens hos kommunen kan du stort sett få time uken etter bestilling. Follestad mener helsestasjonen for unge er et vel så godt tilbud som Sex og samfunn. – Det fine er at de tar alt på ett sted. Hvis du klør i tissen, og skulle hatt ny resept på p-piller, og lurar på noen angstsymptomer, og trenger en erklæring for utsatt eksamen, så kan de ordne alt dette på ett sted.

Kritiserer kommunen

Han tror studenter og unge hadde benyttet seg mer av det kommunale tilbudet dersom det var bedre kjent, og at kommunen burde satset mer på informasjonsarbeidet knyttet til helsestasjonen for ungdom. – Kommunen er ikke så gode til å fortelle om at tilbudet finnes. De kunne også ha dedikert økonomiske og personellressurser slik at tilbudet var større og mer utvidet, sier han. – Ved å fortelle om at helsestasjon for ungdom finnes, vil det komme veldig mange flere pasienter. Da må bydelene utvide tilbudet og det koster penger. Det kan være en grunn, mener Follestad. Han tror også utdanningsinstitusjonene kunne blitt bedre på å informere om forskjellige helse-tilbud i byen til studentene. Karin Steenstrup, pressekontakt for byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap i Oslo kom-

mune, informerer om at det før sommeren ble bevilget 48 millioner kroner til styrking av helsestasjonene, skolehelsetjenesten, helsestasjonen for ungdom og Oslohjelpa. – Dette som svar på at helsestasjon for ungdom blant annet har vist behov for økt tilgjengelighet og økt kompetanse om psykisk helse, skriver hun i en e-post til Universitas. Hun skriver også at en kartlegging gjennomført før koronakrisen viste at det var ungdom i alderen 20–24 i de sentrumsnære bydelene som brukte helsestasjonene for ungdom mest. – Dette kan tale for at studenter utgjør en stor andel, skriver hun. På spørsmål om hva kommunen gjør for å informere studenter om tilbudet, svarer Steenstrup følgende: – Informasjon om helsestasjonene for ungdom finnes på kommunens nettsider og bydelene. De fleste har også egne Facebook-sider. Også Sex og samfunn oppgir all kontaktinformasjon til de kommunale helsestasjonene for ungdom.

– God kapasitet

Helsestasjonen på Sagene er én av 15 tilsvarende stasjoner spredt utover hovedstaden. Der tilbyr de ungdom samtaler om psykisk helse, testing for seksuelt overførbare infeksjoner og graviditet, prevensjonsveiledning og utstedelse av resepter. Det er også mulig å bestille samtaler med ulike rådgivere, som for eksempel se-

Tar imot flere: Helsesykepleier Hanne Skarsbø vil ta imot flere studenter ved helsestasjonen for ungdom på Sagene. – Vi har god kapasitet, sier hun.

xolog. Pågangen på helsestasjonen har tatt seg opp i år sammenlignet med fjoråret, forteller helsesykepleier Skarsbø. – Før og gjennom sommeren har det vært stor pågang, men vi har fortsatt kapasitet til å ta imot flere. Vi har god kapasitet. Toril Larsen, leder for helsestasjonen på Sagene, tror mange ungdommer drar til Sex og samfunn, i stedet for de lokale helsestasjonene. – Der er det mange konsultasjoner med ungdommer som er bosatt i vår bydel som vi hadde hatt kapasitet til, hvis de hadde kommet til oss. Hun tror Sex og samfunn er mer kjent blant studenter. – Vi har ikke den samme muligheten for markedsføring som Sex og samfunn. De er også åpne hver dag i uka, mens vi har én dag. Det er nok faktorer som gjør at flere søker dit.

Informasjonsarbeidet rundt helsestasjonen er hovedsakelig organisert av Oslo kommune, selv om helsestasjonen gjør mindre tiltak som å drive Facebook-side og henge opp plakater på lokale skoler og utdanningsinstitusjoner, opplyser Larsen. Hun ønsker ikke å kommentere hvorvidt kommunen burde gjort mer rundt informasjonsarbeidet knyttet til helsestasjonene for ungdom. Larsen og Skarsbø vil ta imot studenter med åpne armer, og oppfordrer også unge til å sjekke ut åpningstidene og tilbudet ved de andre helsestasjonene. – Ulike bydeler har åpent på ulike dager. Hvis det ikke skal passe akkurat den dagen vi har åpent her, kanskje det passer et annet sted. Det er tilbud fra helsestasjonen alle hverdager bortsett fra fredager.

universitas@universitas.no

Sprengt kapasitet: I 2020 mottok Sex og samfunn rundt 45 000 henvendelser. Assisterende daglig leder Tore Follestad forteller at kapasiteten er sprengt på klinikken.

UNIVERSITAS

Vil du jobbe i Norges største studentavis?

JOURNALISTER

Universitas er vaktbikkje, kulturorgan og debattforum for over 70.000 Oslostudenter. Vi trenger iderike, skriveføre journalister som brenner for å lete fram og skrive spennende saker innen ulike stoffområder og sjangre, som nyheter, kultur, feature, essay, anmeldelser, kommentar og analyse. Du bør være engasjert og villig til å sette av tid. Opplys gjerne hvilket stoffområde du helst vil arbeide med. Søknadsfrist 24. august.

Spørsmål om stillingen rettes til redaktør Endre Ugelstad Aas
endreuaas@gmail.com
901 95 375

FOTOGRAFER

Vi trenger dyktige fotografer som kan ta spennende nyhets- og reportasjebilder og portretter som skiller seg ut. Videoferdigheter er en bonus. Du er teknisk stødig og har evnen til å arbeide selvstendig. Eget utstyr er en forutsetning. Søknadsfrist 24. august.

Spørsmål om stillingen rettes til fotosjef Sindre Deschington.
sindre.deschington@gmail.com
973 13 759

JURIDISK FAKULTETET GIKK GJENNOM ALLE BESVARELSENE PÅ NYTT:

Ti studenter gikk opp

Jusstudent forteller om opplevelser av vilkårlig sensur. Studentutvalget vil gjennomgå sensur-systemet.

Sensur

tekst Ingeborg Løkling og Anna Krokene

foto Hanne Jones Solfeld og Sindre Deschington

I midten av august mottok studentene i emnet JUS5981 – Grunnleggende skatterett en e-post sendt fra eksamensseksjonen ved Det juridiske fakultet. Der opplyste fakultetet at det i etterkant av ordinær sensur og klagesensur ble foretatt en ny gjennomgang av samtlige eksamensbesvarelser. Denne gjennomgangen førte til at ti studenter gikk opp én karakter i faget. Universitas har sett e-posten.

Guro Tolfsen (24) går siste året på master i rettsvitenskap, og var en av studentene som tok emnet JUS5981 i vår. Hun ble overrasket da e-posten kom fra fakultetet om at besvarelsene var gått gjennom på nytt.

– Jeg har aldri opplevd noe sånt tidligere. Samtidig er det bra at de har tatt tak når de har sett at det var behov for det, sier hun.

Tolfsen var ikke en av de ti som fikk ny karakter etter re-vurderingen, men sier at hun har hatt flere opplevelser på jusstudiet der sensuren har fremstått som vilkårlig.

– Spesielt problematisk

Særegenheter med jusstudiet gjør dette spesielt problematisk, mener Tolfsen. Studiet har en kvote på hvor mange fag man kan ta om igjen i løpet av hele studiet. Denne er satt til fire fag.

– Vi har jo noen fag som teller 30 studiepoeng. Da avgjøres hele semesteret av denne eksamenen på seks timer. Vi studentene kaller karaktersettingen på studiet for et lotteri. Andre steder kan man ta samme eksamen opp til tre ganger. Hvis man er uheldig med sensor, kan man ta det opp. Den samme muligheten har ikke vi, sier Tolfsen.

Embla Mandt Larsen Mellgren er leder for Juridisk studentutvalg (JSU), og forteller at de fokuserer særlig på å jobbe med sensur dette semesteret. De vil gjennomgå sensur-

systemet.

– Er det vanlig at fakultetet på eget initiativ griper inn og retter eksamensbesvarelser på nytt?

– Det er ikke vanlig, så vidt jeg kjenner til. Målet er at det er rettferdig og riktig sensur i første omgang, og det tror jeg også at fakultetet etterstreber. Jeg synes det er bra at de tok initiativ til å rette opp i dette tilfellet, sier Mellgren og legger til:

– Det er ikke første gang vi hører om vilkårlig sensur ved juridisk fakultet, selv om det hører til sjeldenheten.

Tarjei Bekkedal, studiedekan ved juridisk fakultet, medgir i en e-post til Universitas at det er sjelden fakultetet går gjennom alle besvarelser på nytt, men at de gjør det dersom det er grunnlag for det. Han understreker at fakultetet fører nøye kontroll med all sensur.

Videre skriver han: «I dette tilfellet var formålet å sikre mest mulig lik vurdering av alle kandidater, basert på de samlede erfaringene fra opprinnelig sensur og klagesensur. Et hovedspørsmål var terskelen for ulike karakterer. Den bør være så lik som mulig for alle.»

Det er viktig at vi gjennomgår sensurordningen når det er så stor misnøye blant studentene

Embla Mandt Larsen Mellgren, leder av Juridisk studentutvalg (JSU)

«Hva sier det om sensuren når såpass mange gikk opp en karakter?»

«Alle kandidatene ble vurdert på nytt. Ti av dem gikk opp én karakter. At vi gjør slike gjennomganger er et utslag av at vi har god evaluering og oppfølging for å sikre best mulig sensur. Det gjør vi i studentenes interesse, og jeg kan ikke se annet enn at det må oppleves som positivt at vi har mekanismer både i form av individuell klagerett og egnevalueringer som sikrer likhet.»

JSU vil samarbeide

«Hvordan vil dere jobbe for at studenter ikke skal ha en opplevelse av sensursystemet som vilkårlig?»

Det er ikke første gang vi hører om vilkårlig sensur ved juridisk fakultet

Embla Mandt Larsen Mellgren, leder av Juridisk studentutvalg (JSU)

«Det er omfattende kvalitetssikring rundt sensuren av både praktisk og formell karakter. I dette tilfellet har det vært en erfaringsutveksling etter at sensur og klagesensur har vært fullført. Det bidrar til likest mulig behandling,» skriver studiedekanen.

«Studenten vi har snakket med forteller at de kaller karaktersettingen på studiet for et lotteri. Hun viser til fag som teller 30 studiepoeng, og at hele semesteret dermed avgjøres i løpet av en seks timers lang eksamen. I tillegg trekker hun frem kvoten på hvor mange ganger man kan ta opp fag. Bidrar dette til at sensursystemet blir satt under et særlig press?»

«Spørsmålet om eksamensform er viktig, og jeg vil gjerne innføre mer varierte eksamensformer, i dialog med de ansatte, studentene og deres representanter. Jeg vil gjerne redusere presset rundt det å avlegge eksamen. Men eksamensformen bidrar ikke til å sette sensursystemet som sådan under press», skriver Bekkedal.

JSU-lederen Mellgren ønsker å jobbe sammen med fakultetet for å at alle studenter skal ha likt utgangspunkt for sensur. Hun forteller at de begynte samtaler om sensursystemet i vår.

– Vi har hatt et fokus på sensur ganske lenge. Vi vil få en oversikt som vi oppfordrer fakultetet til å være med på, sier hun og legger til:

– Det er ikke alt det er mulig å få endret på, men det er viktig at vi gjennomgår sensurordningen når det er så stor misnøye blant studentene, mange som klager og generelt en opplevelse blant studentene

om at sensuren kan være tilfeldig.

– Løpende kvalitetssikring

Mellgren vil ikke stille noen konkrete krav til fakultetet om at de skal forbedre sensursystemet. Hun mener det er mest formålstjenlig med en bra samarbeidsprosess med fakultetet. Videre sier hun at JSU allerede har et godt samarbeid med fakultetet, og at de skal fortsette å ha det.

– Vi må både sikre at sensuren faktisk ikke er tilfeldig, og sørge for at studentene ikke opplever sensuren som tilfeldig. Både realiteten og studentenes inntrykk av sensuren er sentrale hvis vi skal kunne gjøre noe med det, sier Mellgren.

Studiedekan Bekkedal skriver i e-posten til Universitas at fakultetet gjerne ser på alternative evalueringsformer:

«Når det gjelder selve sensursystemet er alt som skjer

gjenstand for løpende kvalitetssikring, og denne saken er et eksempel på det. Vi må kontinuerlig jobbe for at sensuren er så god som mulig, og så rettferdig som mulig. JSU er en veldig viktig og konstruktiv medspiller som vi har løpende dialog med. Alle forslag som kommer fra JSU vurderer vi grundig.»

Jusstudent Tolfsen er positiv til en gjennomgang av sensursystemet. Likevel tror hun ikke at det vil løse alle problemer.

– Det er på tide, men samtidig tenker jeg at juss jo er et fag hvor vurderingene blir skjønnsmessige. Jeg studerer også økonomi og administrasjon, og der er det mye lettere å sette to streker under svaret. Jeg tror ikke det vil ordne opp i alt, men det er en begynnelse.

universitas@universitas.no

Opp i karakter

Student: Guro Tolfsen (24) er jusstudent på siste året. Hun sier hun har hatt flere opplevelser på studiet der sensuren har fremstått vilkårlig.

Samarbeid: Embla Mandt Larsen Mellgren er leder av Juridisk studentutvalg (JSU) som vil gjennomgå sensursystemet. De vil samarbeide med fakultetet.

Hurtigtast til en ny personlighet

Alle har nok kjent på et behov for å blåse liv i sine sosiale ferdigheter etter halvannet år med meg, meg selv og mine to nærkontakter. VG tar ferske, sosialt ukomfortable studenter i hånda, og leier dem gjennom studiestart med saken «Slik gir du et godt førsteinntrykk under fadderukene». For anledningen har de huket tak i psykolog Egon Hagen, som i tillegg til å være en sentral figur i Olsenbanden, kommer med noen tips. Kort oppsummert: By på deg selv, vær interessert i andre og husk navnet til folk. Til VG beskriver Hagen studietiden som en «control alt delete-situasjon». Nå har du mulighet til å starte med blanke ark. Det er bare fantasien som setter grensene for din selvframstilling dette semesteret.

universitas@universitas.no

Pass opp for passordangrep

Ikke nok med at studenter må håndtere småkriminelle utleiery, nå må de også takle faktisk kriminelle utleiery. Tidligere denne uka varslet Oslo politidistrikt i en pressemelding at flere oslostudenter har blitt forsøkt svindlet via nettsiden hybel.no. «I meldingen fra gjerningspersonen blir du bedt om å gå inn på en lenke for å avtale time til intervju eller til visning. For å gjøre dette må du ifølge svindlerne først legitimere deg med BankID», står det i pressemeldingen. Videre opplyser politiet at informasjonen blir brukt av gjerningspersonene til å gjennomføre datainnbrudd i nettbanken. Som et forebyggende tiltak fraråder politiet å klikke på lenker man får på sms eller e-post, og anbefaler at man heller går via den offisielle kanalen eller nettsiden man benytter. Et mantra er stopp, tenk, sjekk. Det gjelder for så vidt for den lovlige delen av utleiemarkedet også.

universitas@universitas.no

Universitas korrigerer:

I saken – «Det gjør meg forbanna at unge må ta regninga», publisert i papirutgaven av Universitas 12.08.21, kunne du lese følgende setning: «Berg viser til at MDG er det eneste partiet som vil slutte å lete etter olje». Dette stemmer ikke. Også de tre partiene Rødt, SV og Venstre vil slutte å lete etter nye olje- og gassfelter, men MDG er det eneste partiet som har dette som ultimatum i eventuelle regjeringsforhandlinger. I nettutgaven av saken har vi derfor endret til: «Berg sier MDG er det eneste partiet som ikke vil sitte i en regjering som ønsker fortsatt oljeleting på norsk sokkel.»

I saka «Skreiv arabisk på arabisk-eksamen og strauk:– Føler det er systemet som styrer, og ikkje fornufte», publisert i papirutgava av Universitas 12.08.21, står det at Agyad Alhamwi kom til Noreg for 20 år sidan. Det korrekte er at Alhamwi kom til Noreg for sju år sidan. Dette er no retta opp i nettutgåva. Universitas beklagar feilen.

pedagog —
studenteneBli medlem!
Send PS til
0 20 14

Framtidas lærere. Sterkere sammen.

— med hjerte for utdanning

Barnehagelærer
Grunnskolelærer
Lektor
Faglærer
Yrkesfaglærer
PPU
Pedagogikk
Spesialpedagogikk

UTDANNINGS
FORBUNDETpedagogstudentene.no

ØKNING I ANTALL OVERFALL SIDEN MAI

Det er flere studenter i bybildet under fadderuken og ved studiestart. – Vi oppfordrer alle til å ta vare på hverandre. Det gjelder uansett, sier studentleder.

Vold

tekst Anna Krokene

Tradisjonelt genererer studiestart og fadderuke flere unge mennesker i byen, også på nattetid.

Forrige uke skrev Aftenposten

at 17 unge kvinner har blitt fulgt etter og overfalt i Oslo siden mai. Avisen opplyser at de fleste overfallene har skjedd etter midnatt, og etter at kvinnene har tatt kollektivtransport. Universitas har spurt politiet om råd til studenter som kan føle på utrygghet i forbindelse med økningen.

Har styrket patruljeringen

I en e-post skriver Steinar Wulfsberg-Gamre, seniorrådgiver i kommunikasjon ved Oslo politidistrikt: «Oslo er en trygg storby å ferdes og bo i, men vi oppfordrer folk til å være oppmerksomme og ta vare på hverandre når man er ute nattetid. Ta gjerne følge med noen du kjenner på vei hjem eller lag av-

taler om å ringes når man kommer hjem.»

Videre skriver han: «Hvis du opplever at noen følger etter deg, så ta kontakt med politiet på 02800. Eller man kan for eksempel krysse gaten og se hvordan personen bak reagerer. Det går også an å ta opp telefonen og stoppe litt. Da kan man se om personen som går bak endrer mønster eller ikke.»

Wulfsberg-Gamre understreker at politiet ser svært alvorlig på overfallssakene som har vært siden mai og at de etterforskes med høy prioritet.

«Vi har gjennomgått og analysert alle sakene, og vi har også styrket patruljeringen ute som følge av dette.»

Fokus på trygghet og trivsel

Universitas har også vært i kontakt med Universitetet i Oslo for å høre hvordan de har planlagt for at fadderuken kan gjennomføres på en tryggest mulig måte.

I en e-post svarer faddersjefkoordinator Jonas Veland at både trivsel og trygghet står sentralt i planleggingen av fadderuken.

«Har dere iverksatt noen særlige tiltak? Er det noen av tiltakene som er spesielle for i år?»

«De fleste arrangementene foregår på dagtid, og vi har nedtonet fokuset på alkohol. SiO har dessuten en faddervaktordning, med faddervakter ute i gatene 20. og 21. august.»

Videre opplyser UiOs kommunikasjonsavdeling om at de har

vært i kontakt med Oslo politidistrikt, og viser til deres oppdaterte Facebook-side med aktuelle råd.

Jørgen Hammer Skogan, leder av Studentparlamentet ved UiO, synes at økningen er urovekkende.

– Vi vil oppfordre alle til å passe på hverandre, og sørge for at folk er trygge og kommer seg trygt hjem fra byen, sier han til Universitas på telefon og legger til:

– Det gjelder uansett.

Videre viser han til at Studentparlamentet fokuserer på å arrangere trygge og alkoholfrie arrangementer.

universitas@universitas.no

VINN GAVEKORT!

Registrer din handel i Akademika-appen
og vær med i trekning av Akademika-
gavekort på 1000,-

Vi trekker ut 20 heldige vinnere
innen 19. september.

akademika
fagbokhandel

Den store rektorduellen

I år har Oslos rektorer tydd til alt fra heldigtale og ferdigproduserte til halvtomme og tradisjonsrike velkomstsereemonier. Universitas har stått parat og anmeldt.

Velkomsttaler

tekst Ellisiv Sunde Myrva
foto Hanne Jones Solfeld, Isabel Svendsen Berge og Aurora Ytreberg Meløe

Høy på høyskolen

Som at livet ikke var 1984 nok til å begynne med, starter Høyskolen Kristiania sitt «Into Campus» direkte fra Youngstorget, med en forvrengt mannsstemme som ytrer: «Ditt nye liv starter i dag. Tusen takk for at du har valgt å

studere hos oss, vi lover at det skal bli verdt det – velkommen til Kristiania-familien».

Stille og plutselig ønsker Oslos kanskje mest joviale rektor, Arne Krumsvik, «generasjon Z» velkommen. Krumsvik har nok fått bryne seg på Tiktok. Så følger et litt krampeaktig show – eller så er det kanskje bare jeg som blir litt flau av en hypedame ved navn Gucci Caliente som skriker «What the fuck is up Kristiania» mens de heldige utvalgte i teltet sitter med armene i fanget. Det var enda godt at hypedamen veivet nok med armene for oss alle, og slengte inn en liten «fuck corona». Ja, vi er alle i samme båt.

Seremonien glir så over i en video som gir de nye studentene en smakebit på hva den stadig voksende utdanningsinstitusjonen har å by på. Blant annet: Arne Krumsvik i discolys på studentbaren Hvelvet, Krumsvik plassert litt for langt unna i en trapp, og Krumsvik foran et nytt bygg.

Deretter følger en slags Skavlan-aktig utspørring, og når Krumsvik så skuer utover sine utvalgte og sier «dere er praktfulle», så kan jeg ikke unngå å bli litt rørt. Men det forvirrer i det utdanningsminister Henrik Asheim dukker opp på skjermen. Showet fortsetter og det hele ender i en slags samling av fadderlederne på scenen, med en beat som henter til at de alle skal bli jaget av noe utenomjordisk. Etter litt oppfordring til å holde «lykkepromillen» glir jeg ut av sendingen.

Tradisjon tro på UiO

Produksjonen av den direkte-sendte seremonien til Universitetet i Oslo tilbyr noe litt annet. En uhorvelig lang rekke med mennesker entrers scenen på Universitetsplassen akkompagnert av Universitetets symfoniorkester som spiller Edvard Griegs Hylningmarsj. Den varer akkurat litt for lenge.

Cymbalene tar sine siste klirr

før Stølen entrers talerstolen, og fyller på med tematikk fra alle Blindern-hjørner. Jeg orker faktisk ikke å spøke om hvordan koret og orkesteret deretter framfører O Fortuna – la Norges eldste og mest opptørkede utdanningsinstitusjon holde på. Det mest moderne i denne forestillingen er Ipaden den ene korristen tviholder på.

Marianne Borgen tar stafett-pinnen og kaster den rett til sitt folkevalgte ego. Men spranget fra å snakke om Oslo som miljøhovedstad og deretter høyre-ekstremisme er imponerende. Enda mer imponerende er det når leder i Studentparlamentet, Jørgen Hammer Skogan, entrers scenen. Som at han var oppvokst midt i tjukkeste Brighton, ønsker også han de internasjonale studentene velkommen. Det er noe morsomt med det, alle leker ansvarlig voksen på scenen og alle blir på en måte mennesker på fabrikkinnstilling. Det er deilig da faddersjefkoordinator Jonas Veland har en mer lavmælt tilnærming, med sine rolige og faderlige oppfordringer til både faddere og fadderbarn.

Så er det tid for nasjonalsangen, og like stivt som de gikk på scenen, går hele gruppa av.

Borgen og Stølen ser ut som et kurtiserende victoriansk par der de forsvinner over Universitetsplassen.

Storkar på storbyuniversitetet

Produksjonsverdien er flashy hos Oslomet. Den andre Kåss-søsteren, Cecilie Kåss Furuseth, starter det hele med skryt for at nye studenter har tatt et valg om å «bli smartere», for så å gi et stikk mot de som angivelig ikke vil det – Charter-Svein. Kåss påstår hun kjenner forventningene gjennom skjermen, men etter den krampeaktige spøken å dømme, er dette ferdig innspilt måneder før Samordna hadde fått rotet gjennom papirene.

Kåss fortsetter med en selv-reducerende oppramsing av sine egne studieløp og en liten vågal klamydia-vits, før hun lover festival-stemming og gir skjermen videre til artisten Skaar. Skaar er en P3-favoritt, og gauler ikke «what the fuck is up Oslomet», så da er det vel en fulltreffer. Med en sømløs overgang viser Kåss oss videre til fungerende rektor, Nina Waaler, og leder for Studentparlamentet, Rolf Martin Aspenes.

Waaler får ikke sagt så mye – ettersom det er Aspenes som sto-

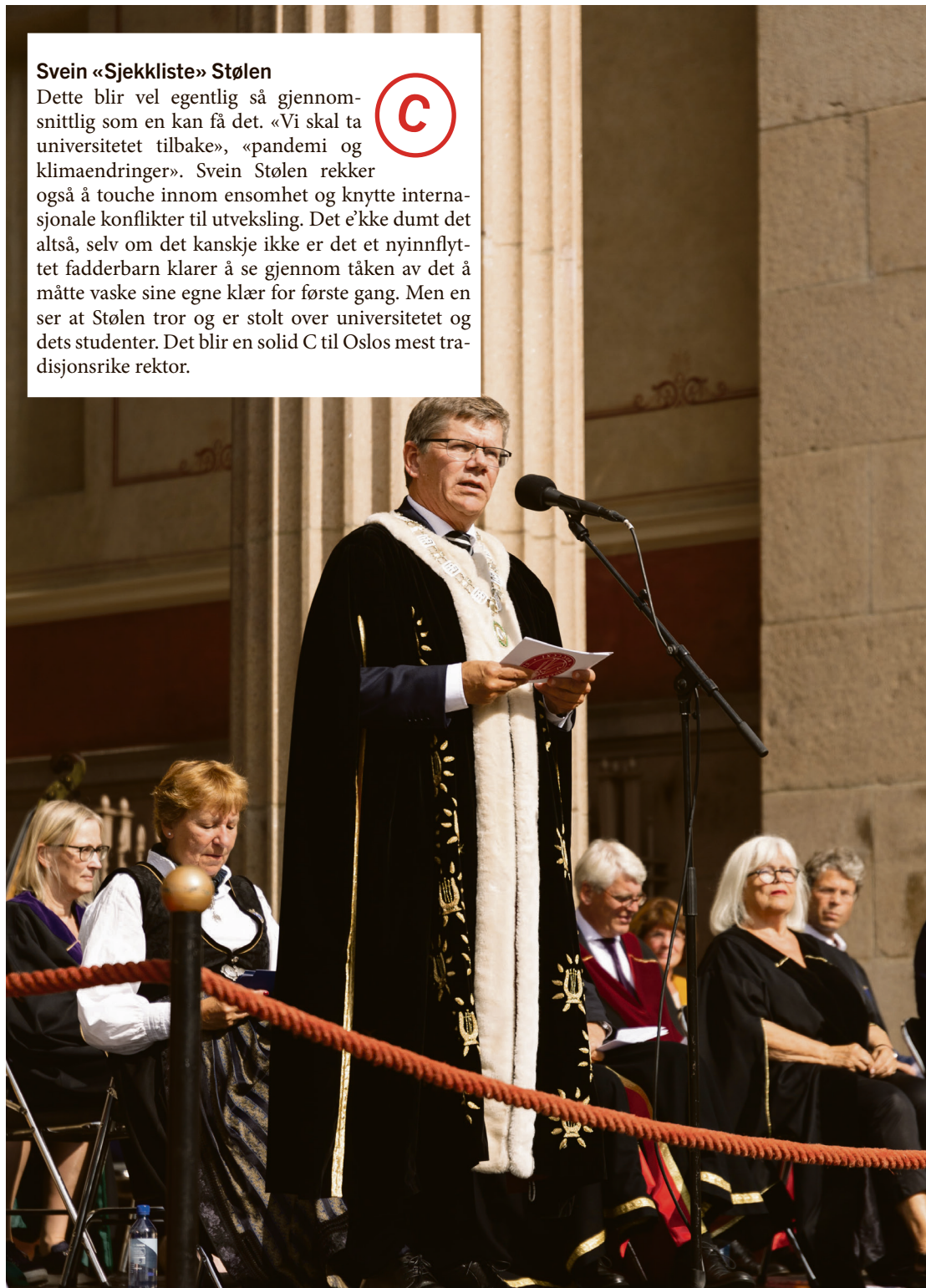
Svein «Sjekkliste» Stølen

Dette blir vel egentlig så gjennomsnittlig som en kan få det. «Vi skal ta universitetet tilbake», «pandemi og klimaendringer». Svein Stølen rekker også å touche innom ensomhet og knytte internasjonale konflikter til utveksling. Det er ikke dumt det altså, selv om det kanskje ikke er det et nyinnflyttet fadderbarn klarer å se gjennom tåken av det å måtte vaske sine egne klær for første gang. Men en ser at Stølen tror og er stolt over universitetet og dets studenter. Det blir en solid C til Oslos mest tradisjonsrike rektor.

Nina «Kortfatta» Waaler

Her er det vanskelig å vurdere om det er Kaveh Rashidi sin tale som bør vurderes, eller fungerende rektor. Men for å ikke gi Oslomet et altfor godt rykte, blir det med fungerende rektor. Nina Waaler holder det kort. Hun virker komfortabel i talerrollen, men med prat om «viktige oppdrag» og «bærekraftsmål» er det lite som gjør inntrykk. Kanskje det er fordi rollen som rektor er forbigående, for talen er ikke en som gjør inntrykk. Elendig er det ikke, men det blir en døll D.

Arne «Teknokrat» Krumsvik

Selv om han har blikket litt for fast på jukselappen, er han avslappet og i tiden med talen sin og holder på en teknologi-optimismisk tematikk. Med det ser jo ut til å funke. «Vår klode trenger ditt kloke hode», sier Krumsvik. Den største streken i regningen blir nok det finurlige rimet der og det at han kaller studentene for «endringsangenter». Det minner mer litt for mye om kommunale tiltak for å minske mobbing på barneskolen. Sæla på cowboy, det blir billig B til rektoren med best dialekt.

trer seg gjennom mesteparten av talen. Deretter blir det dans, til et cover som ville gjort Skal vi danse stolt, og så litt info om SiO. Osloet er gode når de bruker velkomsteremonien på å fortelle om den sagnomsuste studentsamskipnaden. Den ene av studentrepresentantene kan tipses inn som en kommende stjerne på kommunikasjonsrådgiver-himmelen.

Den «seriøse talen», som Kåss kaller det, er det Bydelsoverlege på St. Hanshaugen Kaveh Rashidi som står for. Talen begynner som noe litt for svært og generelt, men Rashidi snører det hele inn i en mer ektefølt tale. En som har røtter i studentenes nære framtid, heller enn framtiden til «endringsagenten» som dyrkes fram i andre taler. Dette står seg godt til når vi får et ansikt på dekanene, før det hele blir forstyrret av et stykk Kåss i prompeputekostyme. Det hele rundes av med en gråtelåt av Skaar. Da er det bare å drikke sorgene vekk, fadderbarn!

Et dronekjør uten sidestykke

Som en vlog fra Bali suser en drone inn i BIs bygg, akkompagnert av litt *tropical* beats. Med telepromteren foran seg, står rektor Inge Jan Henjesand klar. «BI-studenter setter spor etter seg», bemerkker Henjesand. Ja, det er sant. I hvert fall

i Frognerparken.

Etter talen suser dronen videre, til konferansier Victoria, som faktisk er «en helt ekte BI-student». Men dronekjøret stopper nødig. Vi møter direktøren, men dronen har viktigere ting å fore, det blir trappesightseeing: Nord-Europas lengste fritthengende trapp, ispedd litt vindeltrapp.

Konferansieren var kanskje ikke en helt ekte BI-student, for det blir en annen som skal fortelle oss om studentlivet. Her virker det ikke som at det er et manus bak kamera, men et manus og en pistol. Mer avslappet er BISO-presidenten. Videre kjører vi tunnel mellom beina til en «student». Og med det litt vågale cinematiske grepet får vi litt innsikt i «Fadderullan». Prosjektlederne virker sikker i sin sak, helt til ene lederen krysser armene halvkleint og minner om han fyren som kastet folk inn eller ut av russebussen. Nevneverdig er Fadderullan Nordens største studentdrevne arrangement. Lurer på hvor høyt forbukt av boomboxer er.

Til slutt kommer høyskolelektor Elin Akre Trønnes på banen. Trønnes og Henjesand serverer så og si akkurat samme tale, men Trønnes skrur opp livsgleden og maner til litt manifestasjon over hva BI skal være for deg som ny student. Mmm, jeg er en *big business manager*.

universitas@universitas.no

Inge Jan «Manuset» Henjesand

Stolt virker han i hvert fall, rektor Inge Jan Henjesand. Med store lovord om BI-studentene blir også denne talen en av de som trekker de store linjene. Men greit, hvor ellers skal man få sagt det. Intensiteten blir skrudd opp et par hakk da Henjesand sier at «i dag inngår vi en gjensidig avtale om å gjøre det beste for hverandre». Men talen er og forblir en høytopplesning, og Henjesand burde «make it your business» å rive blikket vekk fra det tørre og det kjente. Det blir en eksepsjonell E til mannen med mest blendende rektor-blinget.

Et halvt århundre

Kåre A. Nilsen har aldri vært student. Likevel har han tilbrakt mesteparten av livet på Blindern. Møt mannen som har sett frisyrene forandre seg på campus i 57 år.

Arbeidsliv

tekst Peter Mork
foto Isabel Svendsen Berge

I første etasje i Frederikke-bygningen ligger Blinderns egen frisørsalong. Mange av oss haster nok forbi for å skaffe forsyninger på Bunnpris uten å ense at det ligger en frisørsalong like ved. Eller kanskje går du med en mistanke om at det er et sted der studenter selv kan klippe og stelle hverandre med livet som innsats?

Sånn er det ikke. Salongen drives av en som har hatt et langt liv på Blindern, og svingt saksen siden 60-tallet. Universitas møter Kåre Arnold Nilsen i salongen, mannen bak akronymet KAN. Han er imøtekommende på den måten som bare frisører kan være, pent kledd i mørk dress med den hvite manken gredd elegant bakover. Han hilser med albuen og smiler med rette tenner under en velstelt bart, før han leder oss inn i salongen.

– Det er ikke så mye aktivitet som det var her før. Før spiste jo alle studentene her på Frederikke spiseri. Nå er de spredt på forskjellige steder. Det er nok mange som ikke vet at vi ligger her, sier Nilsen.

Med hodet i de rette hender

I dag er det meste nytt i KAN Frisører sin salong. Det er glitrende blanke overflater, skarpt lys og en umiskjennelig eim av hårprodukter. Et par kunder sitter spredt i nye skinnstoler og småprater med frisørene mens våte hårtuster faller til gulvet. Stemningen er lystig. Her og der står det stoler som er eldre, de originale fra 60-tallet. De er tunge, og vi samarbeider om å slepe den ene på plass før vi setter oss. Det er fortsatt kraft i frisøren, som nå nærmer seg åtti år.

Han mimrer tilbake til tiden da studentene strømmet til. På den tiden drev de ikke med timebestilling, noe han synes det brukes for mye tid på nå. Da stod langraggene i kø utenfor, og salongen hadde flere frisører enn stoler, så tiden ikke skulle gå til spille.

– Jeg må si at det var et eventyr å få komme her på Blindern. På 60 og 70-tallet var dette salongen med mest aktivitet, sier Nilsen.

Han viser bilder fra sist Universitas var innom, i 1967. Da var veggen prydet med salongens premiesamling, med flere gull fra NM i frisering. Et tydelig signal om at det skulle være trygt å legge hodet i hendene til Nilsen og fagfellene hans. Særlig i en tid da knivskjæringsmetoden var mye brukt, og tempoet høyt:

– Det var ingen vasking av hår og styling på den tiden. Så det gikk mye fortere. Kurt Sørensen hadde rekorden: 34

kunder på én dag. Og da slo han meg med én, sier Nilsen med glimt i øyet. Konkurransinstinktet er der fortsatt.

Tok sats i en hoppbakke

Kåre A. Nilsen hadde egentlig ikke tenkt å bli frisør. Han vokste opp i Brumunddal, der han var en ivrig skihopper. En sommerdag mens han sto og gjorde klar

bakken til neste sesong, spurte treneren ham om planen videre. Og som med unge mennesker flest var Nilsens planer uklare, og de rakk ikke stort lenger enn til hoppkanten. Da foreslo treneren, som var frisør, at Nilsen skulle komme og jobbe hos ham. Så skulle han få så mye fri han ville til å hoppe på ski.

– Det begynte altså med treneren

min. Hvis han hadde vært slakter, så hadde jeg blitt slakter, forteller Nilsen.

Da hoppskiene til slutt ble lagt på hylla, tok han med seg saksen og konkurranseinstinktet til salongen. Han forteller at mye ble bygget rundt konkurransefriseringen, noe han tidlig kom inn i. På kveldstid, hvis man gikk forbi Nilsens første salong i Fayes gate, kunne

Erfaren: Kåre A. Nilsen har drevet frisørsalongen på Blindern siden 1964.

på Blindern

Medievant: Universitas besøkte også Kåre A. Nilsens frisørsalong på Blindern i 1967.

man høre det suse i kniver og sakser. Der var det framtidige norgesmestere som trente etter arbeidstid. Mye av suksessen kom fra det, mener Nilsen.

Nå driver ikke salongens ansatte lenger med konkurranseklipping, men den gamle norgesmesteren tror likevel ikke det er derfor salongen har gått dårligere de siste årene. Han tror det kan ha med kommunikasjon og synlighet å gjøre. Det var litt stille i salongen i tiden før koronapandemien, men redningen kom fra lokalt hold. Han forteller om to Blindern-studenter som skulle skrive en oppgave om frisørsalonger. Studentenes alternative blikk gjorde at driften og kommunikasjonen fløt bedre.

– De kom som sendt fra himmelen, sier han. Jeg har vært litt sånn at hvis det er noe man tenker litt ekstra godt på, så skjer det.

Oppfinneren

Nå klipper ikke Nilsen hår lenger, men han er fortsatt driftig. Universitas er nysgjerrige på hva en mann med lang fartstid på Blindern kan si om akademias frisyrehistoriske utvikling. Men frisørveteranen virker mer opptatt av å snakke om nyvinninger enn gamle hårmoter. Siden han la ned saksen på 80-tallet har han jobbet med hårtap og hårerstatning.

Han er opptatt av hvordan de kan få fart på salongen. Det er lenge siden studentene ventet i kø på utsiden. Heldigvis har det å være gammel norgesmester i kappklipping sine fordeler. Nil-

sen vet godt hva en god frisør trenger å ha i hendene. Med den kunnskapen har han klekket ut et nytt produkt med patent i både Europa, Amerika og Kina.

– Problemet er at når du skal lage volum, grer du håret oppover med børsten, og så blåser du det nedover med hårføneren, det blir kollisjon, sier han. Da skulle man tro at den eneste måten å få blåst på håret nedefra, var å stikke hull i hodebunnen og blåse gjennom munnen, fortsetter han og smiler.

Så viser han stolt fram sin nye kreasjon: en slags hybrid mellom hårføner og børste. Han har slått sammen frisørens

to verktøy for å skape volum og spenst på en måte som får luften til å blåse nedefra og opp. Han plukker opp oppfinnelsen sin og demonstrerer med noen erfarne drag gjennom manken.

Gullsaks: På 60-tallet ble Kåre A. Nilsen norgesmester i frisering.

Studietiden

Da Universitas graver etter gamle historier om professorer, er det særlig én Nilsen husker spesielt godt. Han har aldri vært student, men etter et frisørmesterskap i Budapest ble han pinlig berørt av sine manglende engelskkunnskaper og ville gjøre noe med saken. Etter oppfordring fra sin venn Hans Svelland, Universitas' gamle redaktør og mannen bak artikkelen fra '67, banket han på døren til engelskprofessor Jessye Bjølvin. Men han kom ikke lenger enn til dørkarmen. Bjølvin ville ikke ta imot nybegynnere. Han kom bare til å gi seg etter fjorten dager, mente hun.

– Etterpå kjørte jeg hjemover. Men da jeg kom til Majorstua, stoppet jeg bilen og tenkte: «poker, jeg kan ikke gi meg nå».

Så den bestemte frisøren snudde bilen, banket på igjen og fortalte fast at han ikke kom til å gi seg, men bli så lenge han fikk lov. Jessye Bjølvin likte pågangsmotet og slapp ham inn. Der ble han i fire år. Han forteller at det ble mer enn språkopplæring, det oppstod et vennskap der også.

– Hun lærte meg å være menneske. Jeg gikk på en måte på universitetet hos henne. Så jeg angret aldri på at jeg snudde den bilen på Majorstua.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

EVENT.

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

FORENINGER

Ønsker du å jobbe innen finans eller teknologi?

Bli studentmedlem i Finansforbundet for kun 250 kr i året. Som studentmedlem får du du blant annet gratis studentforsikring, tilgang til fagbøker og gode rabattavtaler.

Les mer og meld deg inn ved å skanne QR koden

Studerer du samfunnsøkonomi?

Bli studentmedlem i Samfunnsøkonome for kun 300 kr i året. Som studentmedlem får du blant annet krøsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning og tilgang til gode bank- og forsikringsordninger.

Les mer og meld deg inn ved å skanne QR-koden.

MAT

Alle **mattilbud** nær deg!

Google Play App Store

Last ned Kupp-appen i dag.

TILBUDSGUIDEN

GODE
TILBUD
TIL
DEG
SOM
ER
STUDENT
I
OSLO

Vil droppe undervisning for

Stopper anleggsarbeid: Oslo-studentene Åsa Braut Bache og Jannicke Totland sitter på en anleggsmaskin som noen dager tidligere ble kjørt inn i området for å starte gruvearbeidet. Maskinen ble stoppet av protestleirens nattevakter og ble satt igjen av anleggsarbeiderne.

UiO-studentene Åsa Braut Bache og Jannicke Totland har dratt til Repparfjorden og sluttet seg til klimaaktivister. De kommer fra hele landet for å protestere mot gravedumping.

Studentaktivisme

tekst Benjamin Ødegaard og Ine Schwebs, Repparfjorden

– Denne formen for miljøkriminalitet er ikke greit. Jeg vil jo komme tilbake hit, men det frister ikke hvis dette blir en industriplass. Naturen må forvaltes i fellesskap, og det er veldig mange stemmer som ikke blir hørt her.

Det sier samfunnsgeografi-stu-

dent Åsa Braut Bache, som studerer ved Universitetet i Oslo. Dette er hennes nittende dag i protestleiren, og hun planlegger å være der i sju dager til.

Protestleiren ved Repparfjorden i Finnmark ligger en halvtimes kjøretur fra Hammerfest, og ble opprettet 23. juni av en rekke enkeltpersoner i og rundt området, samt sympatisører fra rundt om i landet.

Sammen aksjonerer de mot gruveselskapet Nussir ASA, som i over ti år har ventet på å få sette i gang et enormt gruveprosjekt for å utvinne kobber i fjellene Nussir og Ulveryggen i Kvalsund kommune.

Det er estimert at de to fjellene innehar om lag 80 millioner tonn kobbermalm. Nussir har søkt om gruedrift i en periode på mellom 20 og 30 år, og fikk allerede i 2016 grønt lys av Miljødirektoratet for avfallsdeponi i et avgrenset område av Repparfjorden.

Sterke reaksjoner

Gruveavfallet fra de to fjellene skal ledes i en underjordisk sjakt ned mot Repparfjorden og frak-

Naturen må forvaltes i fellesskap, og det er veldig mange stemmer som ikke blir hørt her

Åsa Braut Bache, student

tes gjennom en tunnel til fjordens bunn.

Flere, blant dem Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Vest-Finnmark Jeger- og fiskerforening, har kritisert tillatelsen fra regjeringen. De mener konsekvensutredningen var utilstrekkelig, og at sjødeponiet kan være mer skadelig for den norske laksefjorden enn hva som er antatt.

Havforskningsinstituttet anslår at avfallet vil spre seg langt utover i havet. Protestleiren kommer til å bestå fram til stortings- og sametingsvalget 13. september, og kanskje lenger. Stortings- og sametingsvalget i september blir avgjørende for Nussir-prosjektet. En eventuell ny

å aksjonere i Repparfjorden

FOTO: JØRGEN KARLSEN

regjering kan muligens forsvare en tilbaketrekking av tillatelsene som ble gitt.

Villig til å droppe undervisning
Repparfjorden har status som nasjonal laksefjord og er et viktig gytefelt for norsk kysttorsk. Frykten blant aksjonistene er at utslippet av gruveslam vil drepe alt liv på havbunnen i området. Det er også sådd tvil om hvor nyttig kobberutvinningen i området er. I en kommentar til NRK nylig poengterte sametingspresident Aili Keskitalo at kobberet som finnes i gruen ved Repparfjorden bare utgjør 0,07 prosent av verdens kobberbehov.

– Det er forsvinnende lite i

Tidslinje:

- + 1970-tallet: Kobberfeltet på Nussirfjellet oppdages
- + 2005. Nussir ASA blir etablert for å utvinne kobberet
- + 2012: Kvalsund kommune godkjenner reguleringsplan for Nussir og Ulveryggen
- + 2019: Nødvendige tillatelser til sjødeponi blir gitt av Nærings- og fiskeridepartementet
- + 2021: Protestleir etableres i frykt for utbygging

forhold til ødeleggelsene det vil gjøre mot reindrifta og fisket i fjorden og elva, sa Keskitalo til NRK.

I en konsekvensanalyse på oppdrag fra Sametinget som kom i 2020 er konklusjonen at gruvedriften også vil gå kraftig utover reindriften i området.

– Mange reindriftssamer har kommet innom leiren og fortalt historien sin, og om reindriften som næring som stadig blir tråkket på og oversett. Kraftlinjer, hyttefelt og gruver. Tunneler og veier som bygges over alt, sier Braut Bache til Universitas.

Hun er villig til å gå glipp av obligatoriske timer på Blindern ved studiestart for å dra tilbake til protestleiren og stoppe anleggsmaskinene som tar seg inn i naturlandskapet.

– Tilbakestående

Tidlig om morgenen 5. august kom to anleggsarbeidere med hullaster til anleggsområdet der gruvedriften skal bygges ut. De ble stoppet av de to nattevaktene ved utkikksposten til protestleiren. Arbeiderne etterlot maskinen der.

Det er på denne maskinen Braut Bache nå sitter, med strikkepinner i henda og garn i fanget, side om side med Jannicke Totland.

Totland er fjerdeårsstudent på lektorutdanningen ved Universitas i Oslo. Hun mener gruvedriften er «sirkulærøkonomisk tilbakestående og gammeldags». Hun ville heller sett gruveavfallet brukes til noe fornuftig, fremfor å «dumpe» i fjorden.

– Så alt går opp i opp, og ikke på bekostning av noe annet. Og at ting blir i økonomiløpet lengst

mulig. Kobberbehovet bør ikke gå på bekostning av naturen her, sier Totland.

Flat struktur

Protestleiren i Repparfjorden er organisert med flat struktur. Alle avgjørelser skjer i plenum med alle leirens deltakere, rundt bålet på de to daglige allmøtene. Ett på morgenen etter frokost, og ett på kvelden.

Her velges alle leirens ansvarsområder: matsjef, matlagere, oppvaskpersonell, førstehjelpsansvarlig, skysser, vakter til posten ved anleggsplassen, leirsjef, politivakt, pressevakt og eventuelle endringer i praksisen ved leiren.

Leirdeltakere kommer og går hver eneste dag, men få blir lengre enn en uke i strekk. Mat, utstyr og dotømming i leiren blir betalt for med penger fra et spleiselag.

Venter på neste protest

Mens Universitas er på besøk i leiren, blir det kjent at Nussir har fått byggetillatelse for en vei fra hovedveien og ned til Repparfjorden.

På telefonen til protestleirsjef og leder i Natur og Ungdom Therese Woie tikker det inn en SMS fra Nussir-direktør Øyvind Rushfeldt hvor det står at «striken er tøyd».

Via Dagsrevyen på NRK samme kveld får leiren vite at lokalpolitiet følger saken nøye, og er klare til å gripe inn ved en eventuell aksjon. Leirdeltakerne vedtar på det kommende kveldsmøtet at nattevaktene skal være våkne hele natten, i tilfelle Nussir finner på å kjøre inn tidlig med anleggsmaskiner.

Kobberbehovet bør ikke gå på bekostning av naturen her

Jannicke Totland, student

Men leiren må vente lenger på neste protest. Det blir ingen syning av anleggsmaskiner den natta eller påfallende dag.

Kobber i det grønne skiftet

Kobber har lenge vært et ettertraktet metall, og estimerer knyttet til den omfattende elektrifiseringa av verdens karbonbaserte næringer, tilsier at nødvendigheten av kobber kommer til å øke betraktelig. Kina dominerer

FOTO: JON DAHL

Protesterer: Lektorstudent Jannicke Totland mener gruvevirksomheten er «sirkulærøkonomisk tilbakestående». – Kobberbehovet bør ikke gå på bekostning av naturen her, sier hun.

metallproduksjonen, og det er et argument fra EU sin side å være mindre avhengig av kun én produsent.

Elektriske biler, som blir en stor del av «det grønne skiftet», inneholder om lag tre ganger mer kobber enn en ordinær bensinbil.

Derfor er det viktig at Norge bidrar til egen kobberproduksjon, forteller Nussir-direktør Øystein Rushfeldt over telefon til Universitas.

– Vi har behov for kobber for å skape fornybar kraft og elektrifisering. Å være mot kobber og for klima er som å være for melk og mot ku, sier Rushfeldt.

Han poengterer også at gruve- ne Nussir nå setter i drift er først i verden på null i CO₂-ustlipp.

Ikke dumping

– Men det protestleiren reagerer på er konsekvensene av avfalls- dumping i fjorden, hva tenker du om det?

– Vi skal ikke dumpe noe i fjorden. Vi har fått deponitillatelse fra Miljødirektoratet. Å bruke ord som dumping tar fokuset bort fra det som er systemet rundt slik tillatelse til foru-

rensing innefor et bestemt areal. Deponi i sjø er noe vi har positive erfaringer med i Norge.

Rushfeldt avviser påstanden fra Braut Bache om at Nussir driver med miljøkriminalitet.

– Det er tendensiøst å si at dette vil ha større konsekvenser enn det som kommer frem i konsekvensutredningen. Vi har fått en tillatelse som er veldig streng og absolutt, og bryter man en slik tillatelse, er man i strid med loven. Det skal vi selvfølgelig ikke.

Nussir-direktøren påpeker også at selskapet har jobbet hardt for å finne sirkulære løsninger. Blant annet skal stein fra tunnelen som bygges ned til fjorden skal selges videre slik at den kan brukes andre steder. Men foreløpig finnes det ingen god praktisk løsning for hvordan man resirkulerer finstoffet fra prosessen i malmen for å ta ut kobberminerale.

– Det hadde vært morsomt om studentene kunne komme med noen gjennomførbare idéer for å løse dette. Det er en masteroppgave vi hadde vært med å sponse, sier Rushfeldt.

universitas@universitas.no

KULTUR

kulturredaktør: **Guro Aasaaren**
guro.aasaaren@gmail.com 466 74 942På sporet av
God Natt

Sigg: En litteraturstudent uten rullings er som en himmel uten stjerner. Det gjelder også Universitas' utsendte, Harald Nordbø.

Kultursted: Festivalen finner sted på Salt, som er en kulturscene og et utested på Langkaia i Oslo.

Jakten på studentene: Blant God Natt Oslos gjester er det mange litteraturinteresserte, men færre under 30.

Er litteraturfestivaler for eliten? Og viktigere enn det – hva kan de tilby studenter? Jeg, litteraturstudent (25), tok en tur for å ta tempen på studentvennligheten på God Natt Oslo, årets litterære happening på Salt.

Litteratur

tekst Harald Nordbø
foto Aurora Ytreberg Meløe

FREDAG

Fredagsettermiddagen legger til ved havna og stryker gatelangs, forkledd som en kjølig og uvanlig sterk sønnavind. Noe slikt synger Lillebjørn Nilsen om i sangen som har gitt festivalen «God Natt Oslo» navnet sitt. Det er ikke rart han synger om akkurat den sterke og kjølige sønnavinden, for kunst- og kulturstedet Salt Art & Music, hvor festivalen holder til, er plassert på det jeg tror er det mest vindige stedet i det sentrale Oslo. Det får i alle fall jeg kjenne på mens jeg går ned langs Oslofjorden i det som kjennes som en million sekundmeter.

Salt er i det hele tatt et treffende navn på stedet jeg ankommer, for her er det treverk og sjølukt for alle penga. Pyramideformede scener og barer med hjemmesnekrete preg, et

antall badstuer i samme stil og ikke minst – folk i midten av tjuetårene som drikker øl. Hyttestemming i byen, yes!

Jeg får meg en dæsj antibac ved inngangen og går mellom dyprune trebord til hovedscenen. Forfatter Bård Torgersen er i gang med sin åpningsperformance, hvor han og partneren Dario Farello skriker snåle og forvirrende ting med lydkunst som bakgrunn. Konferansier Liv Gulbrandsen, kjent fra P3 og barne-tv, kommer ut etterpå og kaller opptredenen deres «serriøs gal-skap». Det treffer.

Festivalen er i gang, og øl er en selvskreven gjest. Jeg flekker opp mobilen og tenker å bestille den første av mange. Men når bestillingsmenyen popper opp, steiler jeg litt. 96 kroner for en halvliter Isbjørn? Herre min Dante. Heldigvis var jeg tidlig ute med semesteravgifta i år, og storstipendet har funnet veien til kontoen. Roen brer seg gjennom kroppen når jeg innser at hovedscenen er en utescene, og jeg kan røyke

fritt. Hva er vel en litteraturstudent uten en økologisk rullsigarett?

Gulbrandsen forteller oss at etter en liten halvtime «fri lek», er det tid for forfatter-samtale. Jeg bestiller min andre øl mens brakdebutant Karoline Brændjord forteller om livet som skrivende og poet, og overbeviser meg selv om at ølprisen er helt ok. 96 kroner er vel det en øl koster i Oslo om dagen?

Jeg skuer utover publikum og ser overraskende få bord med folk under 30. Hvor er studentene? Kanskje jeg finner dem på neste samtale, «Økolitteraturen».

Hva er vel en litteraturstudent uten en økologisk rullsigarett?

Det gjør jeg ikke. Det er få eller ingen studenter å skimte, men som litteraturstudent fikk jeg den herlige følelsen av bekreftelse fra det å forstå minst tre av fagbegrepene jeg hørte i samtalen. Suksess! Mange av de andre i salen var sikkert invitert til Aschehougs hagefest, og jeg innser at en halvliter pils er altfor folkelig. Jeg bestiller festivalens første

glass rødvin og slarver med kultureliten til første dag er over.

LØRDAG

Lørdag er «dagen det skjer» ifølge en festivalgjest jeg overhørte dagen før. Mine forventninger er høye, men en titt på saldoen min får meg til å lure på om burgere til 150 kroner er sunt for en trang studentøkonomi. Jeg konsulterer Universitas' Osloguide, hvor jeg ser at Los Tacos har både billig øl og billig mat. 39 kroner, nå snakker vi ølpris. Jeg tar meg et ørlite lunsj-vors der før avgang til Salt.

Første post i dag: en av mine favorittpoeter (Tone Hødnebo) snakker om en annen av mine favorittpoeter (Anne Carson). Herlig! I dag har jeg også med en bordvenninne, slik at jeg lærer og høylitt kan mansplaine Anne Carson for henne etter foredraget. Vi starter bra, altså!

Arrangementet som følger er dystre, men svært viktig: Johan Shanmugaratnam og Anne Bitsch samtaler om den organiserte og uorganiserte rasismen i Norge. Etter å ha blitt rystet og påminnet om den høyst levende rasismen, avsluttes samtalen med en kraftig regnskur. For en metafor! Det er nesten så det var planlagt.

Festivalsjefene Silje Lindberg og Lisa Maria Berg viser meg til noe jeg tror er et artistrom for et intervju. Sistnevnte er selv student

Oslo

ved Oslomet, hvor hun studerer paramedisin. Jeg vil finne ut hva de tenker om studenter og mangelen på dem her.

– Hvorfor bør studenter komme hit?

– God Natt Oslo har studentpass for en grunn, sier Berg. Litteraturarrangementer kan for enkelte føles litt utilgjengelige, kanskje sitter noen unge og tenker at «dette ikke er for meg». Vi er opptatt av at litteratur er for alle, og at et bokarrangement skal føles inkluderende.

På Salt er det treverk og sjølukt for alle penga

Berg sier at de jobber aktivt med å tilgjengeliggjøre litteraturen når de booker.

– Litteratur er for alle, uavhengig av hvor mye man har lest, legger hun til.

Hun peker på samtalen om antirasistisk kamp som noe særlig tilgjengelig. – Enkelte i salen har lest bøkene til Shanmugaratnam og Bitsch flere ganger, andre ikke, men samtalen er noe alle kan hente noe ut av, sier hun.

– Gjør dere noe spesielt for å lokke studenter hit?

– Vi tenker på et mangfold når vi booker, sier Lindberg. – Vi inviterer ikke bare for-

fattere, men lager et variert, tverrkunstnerisk program med musikere, skuespillere og lydkunstnere. Det kan jo både studenter og andre like.

Lindberg mener de sikter på unge ved å velge ut litt andre tema enn andre litteraturfestivaler. – Bøker som handler om midtlivskrisen er kanskje ikke de som havner på vårt program.

– Jeg har speidet rundt etter et bord bestående av studenter, uten hell. Hvorfor er det så få av oss her?

– Festivalen har et ungt publikum. Kanskje kan vi bli flinkere til å nå akkurat studenter på deres plattformer og arenaer. Den utfordringen tar vi gjerne, sier Berg.

Festivalsjefene må løpe videre på akutt festival-business. Jeg skynder meg også videre. Samtalen som følger, tar for seg forlagenes arbeid med representasjon og oversettelse. Det er kanskje den mest konstruktive på hele festivalen: En av forlagsfolkene innrømmer at etter samtalen vil hun kanskje tenke litt annerledes i fremtiden om representasjon. Det føles nesten som et gjennombrudd.

Solen har for lengst gått ned bak vestkanten et sted, men kvelden er ikke helt over enda. Festivalen rundes av med musikk. Soulfunk-bandet Fieh spiller og danser i røde drakter, og publikum danser sittende til rytmene.

Mens vi sittedanser, evaluerer jeg festivalopplevelsen. Jeg kan ikke late som noe annet: Jeg har hatt det vanvittig hyggelig. Så innser jeg at akkurat jeg, en «eldre student» på hele 25 år, nok er en mer typisk studentgjest her enn ferske 20-åringer på litteraturprogrammet. Likevel mener jeg at de burde dra hit.

Det viktigste jeg lærte da jeg selv var ny på Blindern, var at jeg ikke trengte å ha «lest nok» for å gå på litteraturarrangementer. Alt man trenger er engasjement og interesse. Og så får man jo drikket rødvin med eliten, da.

kultur@universitas.no

Litteratur er for alle, uavhengig av hvor mye man har lest

Silje Lindberg, festivalsjef

Poet og ekspert: Tone Hødnebo, en av vår utsendtes favoritter, åpnet lørdagen med et foredrag om Anne Carson.

Ledere: Festivalsjefer Silje Lindberg og Lisa Maria Berg er ansvarlige for at God Natt Oslo går av stabelen i år.

Uventet regn: Man kan aldri stole på værmeldingen på sensommeren.

DEBATT

debattredaktør: **Maria Jostad**
jostadmaria@hotmail.com 953 04 998

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Krenkefest

I semesterets første kommentar i Studvest tar kulturjournalist Anna J. N. Bergesen et oppgjør med krenkekulturen: «For nei, vi må ikke finne oss i alt, men vi må tåle litt», skriver Bergesen. Her har hun virkelig truffet en nerve, og er inne på en svært spennende debatt. Politisk korrekthet er noe vi må ta på alvor, men Bergesens store løsning på problemet uteblir: «Nøkke-

len er å lære oss forskjellen på diskriminering og krenkelse, og vi må bli bedre på å velge kampene våre med omhu». Så det er ikke verre enn at vi må lære oss forskjellen på to begreper, altså! Så greit, da kan vi jo alle bare lese oss opp på de to definisjonene på Store norske leksikon og så er problemet løst! Deilig!

Fjerdeplass

Nettstedet Khrono har opprettet holdt produksjonen i sommer, selv om det har vært ferie og lite aktivitet på universitetene og høyskolene. I helgen kunne de friste med en spennende sak om en veldig flink professor. Professor Bent Rønnestad ved Høgskolen Innlandet er nemlig rangert som fjerde beste forsker i verden på temaet sykling! Personlig ble jeg mer imponert av at det finnes 18.096 personer i verden som forsker på sykling, enn at en fyr på Lillehammer akkurat ikke fikk pallplass i

konkurransen. Pallplass ble det heller ikke på Erik Hægstad, som deltok i OL i Tokyo i terrengsykkel, men til NRK takket han Rønnestad for forskningen: «Hægstad er krystallklar på at forskningen har hjulpet ham med å kvalifisere seg for OL i Tokyo.» Sann har det altså blitt her i Norge: kvalifiseringer og fjerdeplasser får (nesten) like mye oppmerksomhet som gull og verdensrekorder. Makan!

Ukas tvitringer:

Arnstein Frilling @arnsteinfrilling

De første par ukene av en fotballsesong er en SoMe-fest for alle oss som er veldig glad i rasende/lykkelige overreaksjoner.

Steinar Piggalusse Åstrøm @SteinarHaa

Forbereder fest på lørdag, og i løpet av et par dager har jeg blitt gullkunde på polet, og havna på bekymringslista til Kiwi..

Lena Solli Sal @Nesten_Lykkelig

Jeg ble 40 år i sommer. I ettermiddag har jeg gått til sentrum, mens jeg spilte Pokemon Go, og kjøpt STOR shave ice. Mental alder: 12.

Jeg ble 23 år i vår. I ettermiddag drakk jeg kamillerte mens jeg hørte på Dagsnytt 18. Mental alder: 40.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

La dette bli et klimavalg

Stortingsvalg 2021

Andreas Sjalg Unneland, 3. kandidat Oslo SV

Det er bra å kutte ut kjøtt og sykle mer, men det som virkelig betyr noe er hva du stemmer.

Vi er mange som ønsker å gjøre vårt for at personlige utslipp skal være så lave som mulig. Shoppestopp, mindre kjøtt og å sykle mer er bare noen av de tingene som er bra for klimaet. Men det kan ikke bare være opp til enkeltindivider å løse klimaproblemet, det trengs store strukturelle grep.

Det viktigste vi kan gjøre i Norge for klimaet er å komme oss ut av oljealderen så fort som overhodet mulig.

Verden forbruker 100 millioner fat olje hver eneste dag. Setter du de oljefatene ved siden av hverandre så går det rundt ekvator og litt til. Hver eneste dag. Skal vi nå klimamålene våre må disse 100 millioner oljefatene vekk så raskt som overhodet mulig. Norge med sine 0,7 promille av jordens befolkning står for nærmere 2 prosent av verdens oljeproduksjon. Som en av de store oljeproduserende landene i verden har vi et stort klimaansvar. For å illustrere hvor store utslipp det er snakk om: For å gjøre opp for klimapåvirkningen fra ett år med utvinning og forbrenning av norsk olje og gass, må alle norske husstander la bilen stå i 27 år.

Det er viktig og riktig at studenter gjør sitt for å kutte i sine egne utslipp, men hovedgrunnen for at vi ikke får løst klimakrisen er fordi noen tjener på dagens si-

tuasjon. 100 selskaper står bak 71 prosent av verdens totale klimautslipp. Som nummer 37 på lista finner vi norske Equinor. Skal Norge ta grep i klimapolitikken må vi bruke det statlige eierskapet og oljepolitikken til å vri hele økonomien i grønn retning.

Det er viktig og riktig at studenter gjør sitt for å kutte i sine egne utslipp

Andreas Sjalg Unneland, 3. kandidat Oslo SV

Det vil med andre ord si at dersom du stemmer på et parti som vil stanse letting etter flere oljefelt, stanse åpning av nye oljefelt, og stenge ned eksisterende oljefelt så raskt som overhodet mulig, vil det gi det gi en veldig stor klimagevinst.

SV har som eneste parti lagt frem vår plan for hvordan Norge kan kutte klimagassutslippene med 70 prosent innen 2030. Det holder ikke lenger å bare si hva vi er imot – man må vise hvordan reelle kutt skal gjennomføres.

At en ny regjering setter stopp for ny oljeleting vil gi viktige klimagevinster. Men for å stoppe klimakrisen kan vi ikke bare gjøre noe, vi må gjøre alt. En ny regjering må umiddelbart øke Co2- avgiften, finansiere karbonfangst og lagring på avfallsanlegg og gi mer penger til Enova for å få satt i gang med gryteklare prosjekter som kutter utslipp i industrien raskt, og sørger for energieffektivisering i hele samfunnet. Nå må partiene også ta ansvar og legge frem konkrete planer på hvordan de har tenkt å nå klimamålene.

Nå er det ikke mange dagene til Norge kan få en ny regjering. Bruk stemmeretten og stem på et parti som tar klimakrisen på alvor, som sier nei til mer olje og som fører en ambisiøs politikk for å få ned utslippene. Det er det viktigste du kan gjøre for klimaet.

debatt@universitas.no

Hvordan si nei til alkohol?

Alkohol

Bo-Nicolai Gjerpen Hansen, prosjektleder for prosjektet «Sammen» i regi av Edru Livsstil

Hvordan skal du si nei til alkohol uten å føle deg utenfor, og uten at andre gjør det til noen stor sak? Kanskje drikker du aldri alkohol, kanskje ønsker du å kutte ned på mengden, eller du ønsker kanskje bare ikke å drikke akkurat i kveld.

Først av alt svarer du på det fryktede spørsmålet hvorfor, men til deg selv – ikke de andre. Du har garantert en god grunn – hvis ikke ville du jo ikke vurdert å droppe det.

Det er tøft å stå opp for det du mener; du utviser en positiv egenskap, sosialt mot. Det kan du være stolt av. Stolthet beskytter mot stigma. Det er derfor Pride er et slagord for LHBTQIA-rettighetsbevegelsen. Men stolthet er viktig for enhver minoritetsposisjon. Så fort du signaliserer at du skammer deg over noe som gjør deg annerledes, fanger folk det ubevisst opp, og du har fortalt dem at din posisjon er annenrangs. Men det er den ikke.

Det du kan si når temaet kommer opp er derfor enkelt: «Jeg drikker ikke alkohol i kveld», eller bare «Jeg drikker ikke alkohol». Det er et faktum du kan legge frem med et skuldertrekk eller til og med en

porsjon glede. Husk på hvorfor du ikke drikker alkohol, men også at du ikke trenger fortelle de andre om grunnen til det om du ikke vil.

Men om du settes på tiltalebenken og det legendariske «hvorfor»-spørsmålet kommer, svarer du bare «fordi jeg ikke vil». Deretter kan du bruke oppmerksomheten til å stjele showet og styre samtalen dit du vil. Det er jo tross alt du som har ordet når andre har stilt deg et spørsmål.

Noen opplever at de føler seg mindre utenfor når de drikker en alkoholfri variant av det de andre drikker, for eksempel øl. Ofte går dette også helt ubemerket hen. Dessuten: Selv om drikkepress er en reell ting, går det som regel helt fint når vi sier nei. I en undersøkelse Respons Analyse utførte for DNT – Edru Livsstil sommeren 2020, oppga 63 prosent av studenter og tidligere studenter i alderen 18–30 år, at å si nei til alkohol under fadderukene hadde blitt møtt med en nøytral reaksjon. Kun 2 prosent opplevde at det ble tatt imot svært negativt. 8 prosent opplevde at det ble tatt imot svært positivt.

Likevel er det mange som er nervøse og usikre på hvordan nei til alkohol blir tatt imot. Greit, du setter deg muligens i minoritetsposisjon. Flertallet kommer kanskje til å drikke alkohol, men du vet at du har gjort som du selv vil. La det bli en kilde til stolthet, og ikke skam.

debatt@universitas.no

FORSKERINTERVJUET

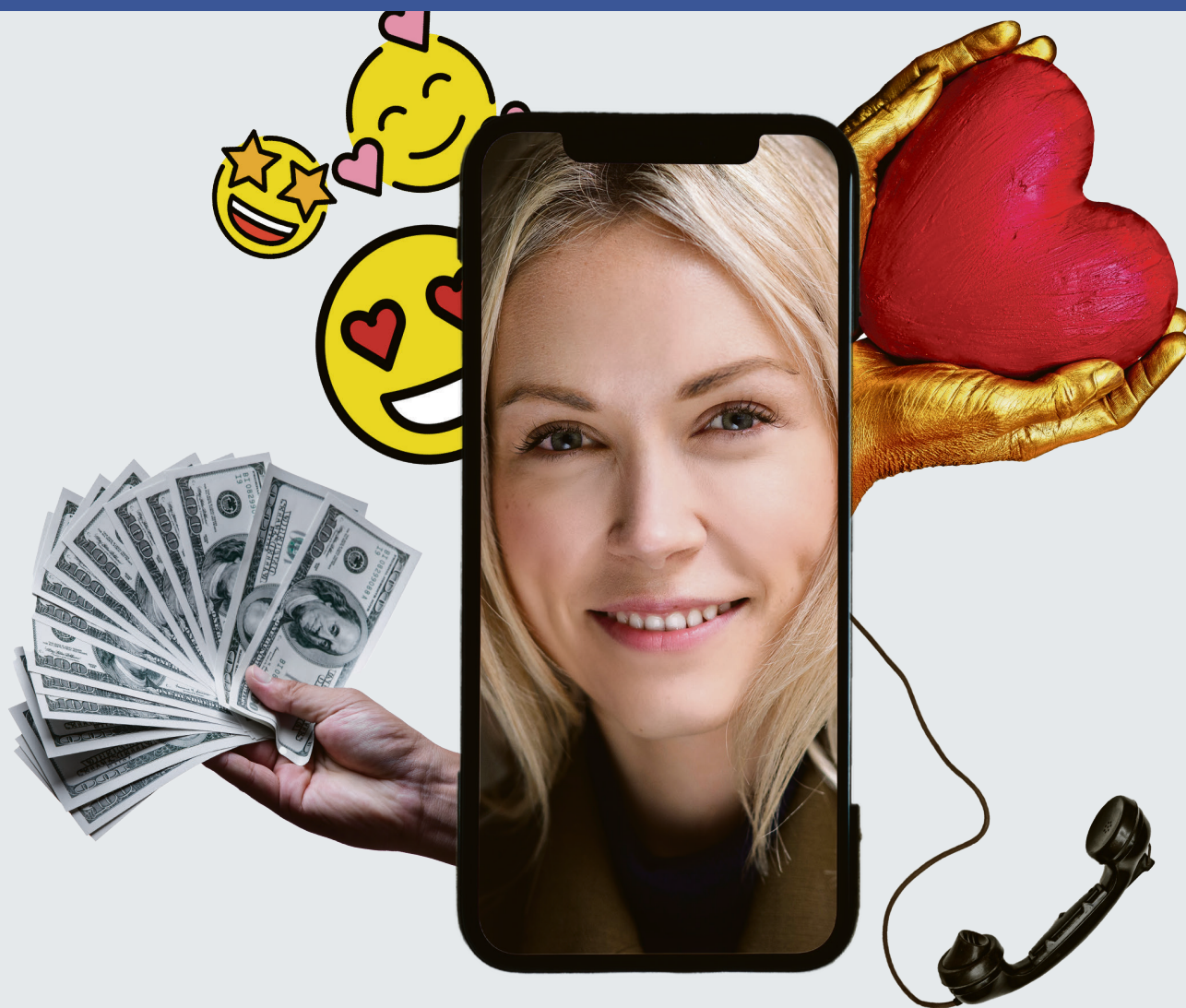

FOTO: SONJA BALUC / ILLUSTRASJON: SINDRE DESHINGTON

Planlagt: Influenseres reklame på Instagram virker gjerne spontan og genuin, men er egentlig nøye planlagt, ifølge forsker ved Oslomet Kamilla Knutsen Steinnes.

Min beste venn influenseren

Ny forskning viser at influensere får deg til å kjøpe produkter ved å fremstå som en nære venn.

Influensere

tekst Maria Jostad

Tannbleking, yogamatter og vippeextensions. Influensere markedsfører det meste på Instagram.

Stipendiat ved Forbruksforskningsinstituttet (SIFO) på Oslomet Kamilla Knutsen Steinnes har forsket på influensermarkedsføring sammen med kollega Helene Teigen.

Studien er av de første som er gjort på feltet i Norge. Steinnes sier til Universitas at dette er et krevende felt å få oversikt over.

– Basert på vår studie er influensere veldig flinke til å integrere reklamen sømløst i feeden sin. Du skal være på vakt hvis du skal oppdage at noe er reklame, sier Steinnes.

Nøye planlagt

Studien var todelt. Først samlet forskerne inn bilder og videoer fra rundt 20 influensere, både norske og utenlandske. Alle innleggene ble kodet etter blant annet hvordan de henvendte seg til publikum, utforming, og hva som var i fokus.

I den andre delen intervjuet de litt over 50 ungdommer mellom 15 og 22 år om influensermarkedsføring.

– Dette var for å se hvordan de selv mener at de kan bli påvirket eller ikke, og for å se om det er ubevisst påvirkning til stede, sier Steinnes.

Et av forskernes funn er at influensere er gode på å skjule reklamen. Produktplasseringen virker gjerne spontan og genuin, men er egentlig nøye planlagt.

– For eksempel: en influencer sitter på en kafé med en venninne. Plutselig sier hun: «Forresten, jeg har på meg denne lipglossen. Den er dritgod. Den elsker jeg,» og så fortsetter hun å snakke om noe annet. Men det er egentlig hele greia med det innlegget, sier Steinnes.

Følelse av vennskap

– Er ungdommer lett påvirket av influensere?

– De ungdommene vi har snakket med, er utrolig reflekterte. De er flinke på å holde seg bevisste, men – og dette tror vi gjelder voksne også – sosiale medier er utformet på en måte som gjør det vanskelig å være kritisk i øyeblikket, sier Steinnes.

Steinnes sier dette er fordi du ofte scroller gjennom feeden din for å slappe av.

– Da vil du ikke sitte og tenke «nå er det noen som vil selge meg noe, nå er det noen som vil påvirke meg», for du vil bare bli underholdt. Du senker «guarden» litt, sier Steinnes.

Når ungdommene tas ut av konteksten, og ikke er på Instagram, sier Steinnes at de er bevisste og reflekterte på hvordan de kan påvirkes av influensere.

Sosiale medier er utformet på en måte som gjør det vanskelig å være kritisk i øyeblikket

Kamilla Knutsen Steinnes, stipendiat ved Forbruksforskningsinstituttet

Et annet funn i studien er at det ofte skapes en parasosial relasjon mellom ungdommen og influenseren. En parasosial relasjon er en opplevd tosidig vennerelasjon, som egentlig er ensidig.

– Ofte følger man influenserne gjennom veldig intime perioder. De slår opp med kjæresten sin eller krangler med en venn. Da er det lett å få følelsen av at man har et bånd, sier Steinnes.

Opplevelsen av vennskap skapes også ved at influensere bruker personlige pronomen, snakker direkte til følgerene sine og liker og svarer på utvalgte kommentarer til innleggene.

– Noen blir sånn: «Oi, hun svarte, så gøy! Kanskje det blir meg neste gang?». Da fortsetter man, i håp om at neste gang blir det deg, sier Steinnes.

Et konstant trykk

Sitt negative rykte til tross: Steinnes sier influenseres markedsføring kan ha positive effekter.

– Ungdommene opplever det fint å få informasjon om produkter de er interessert i, å bli underholdt, og de bruker det som tips og inspirasjon. Det å følge med på influensere kan også være positivt i form av politikk. Flere sier de kan bli mer engasjerte hvis de for eksempel følger en influencer som er opptatt av dyrevelferd, sier Steinnes.

– Jeg får flashback til da jeg var 15 år og leste i jentebلاder. Det var der jeg fant inspirasjon og tips. Kan man si at influensere har blitt de nye ungdomsbladene?

– Absolutt! Dette er et godt poeng når vi skal bevege oss inn på de mer negative konsekvensene, som kroppss- og kjøpepress og popularitetsjag, sier Steinnes.

Det var retusjerte og urealistiske idealer i bladene vi leste som unge også, påpeker Steinnes, men dette påvirket oss negativt i en kortere periode, ofte i det øyeblikket vi leste bladene.

– I dag har vi sosiale medier 24/7. Det er et konstant trykk. For enkelte, spesielt blant jenter og de som er sårbare, så kan det oppleves veldig negativt å følge visse influensere, sier Steinnes.

Mange studenter inngår i aldersgruppen 15–22 år. Steinnes har noen tips til studenter og andre unge som vil stå imot påvirkning fra influensere. Det handler om å være bevisst på at mye på Instagram er retusjert og iscenesatt, og at det ofte er glansbildene som vises. Du kan også skru av personrettet reklame.

– Tipset er å være veldig proaktiv. Man bør følge kun dem som gir deg noe bra, men det er lettere sagt enn gjort, sier Steinnes.

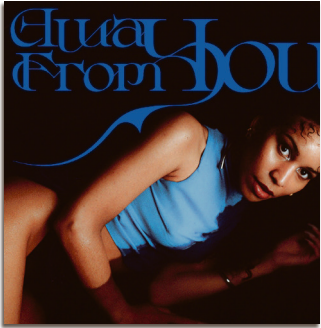
ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Ellisiv Sunde Myrva**
anmeldelser@universitas.no 944 73 404

Sommerens svetteste slipp

Det har vært en lang og svett sommer, mye takket være hete låter fra et musikk-Norge som koker over av forventning for det kommende året. Her er et utvalg av låter fra denne sommeren, som kanskje blir et utvalg av de du kan se på scenen i høst.

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør i Universitas

Away From You

Band: **Charlotte Dos Santos**

Denne låta er så het at den føles røyklagt. Da jeg i 2020 så Charlotte Dos Santos midt på natta i Kulturkirken Jakob, ble ingenting det samme.

Den brasiliansk-norske artisten skapte et enormt gjenklang av hallelujastemming i

den fullpakkede kirken. Med låter som «Red Clay», basert på jazz fusion-låten ved samme navn av Freddie Hubbard, og «Harvest Time», har Dos Santos demonstrert sin lyriske og musikalske suverenitet.

Hennes finpolerte vokal har tidligere vært pakket inn i bossa nova-ete jazz/soul. Det nyeste slippet «Away From You» serverer tidvis enklere, men likevel enda så

forlokkende uttrykk – Dos Santos glir ut i en avhengighetsskapende RnB/pop-låt, med sterke røtter i jazzen.

Låten er produsert sammen med Tom Henry, som blant annet har produsert for artisten Mabel. Men «Away From You» er komponert og skrevet av Dos Santos, og det tydelige eierskapet til musikken skinner sterkt.

Trolig den mest originale stemmen fra alle Oslo-jenter som skulle ønske de var bergensjenter sitt favorittband, Hester v75, har sluppet sin første solosingel.

«Brun og blid» er streit fengende trap. Teksten koddar akkurat nok til at det ikke tipper over til køddent, og beaten slår tungt nok til at de passer glatt inn etter tre-fire pils liksom tre-fire stopp med trikken. Dette er ikke første gang

Rafi og David Grytten fletter sammen sine evner.

Samarbeidsalbumet mellom David Grytten, Rafi og Angelo Reira ved navn «D'Angelo» fra 2019, var en opptur for bergensrappen – da spesielt etter låten «Jodeci» å dømme. Med (den særskilt undervurderte) rapperen Lars B på feature, viste David Grytten atter en gang at han er en produsent å regne med. Med sitt debutalbum

i fjor «Dava mekket beaten den e altfor dum!» kom mekkingen på løpende bånd og glitrende uttrykk, blant annet med Rafi på feature på låten «Balsam».

Dette er et samarbeid som åpenbart funker og som jeg åpenbart støtter. Vi sier som Oliver Twist: Plis, kan jeg få litt mer.

Brun og blid

Band: **Rafi, David Grytten**

Told Me

Band: **Giddy Gang, Vuyo**

Det er lett å bli fnisete av Giddy Gang, spesielt når de koker opp en deilig tilbakelent låt som «Told Me». Med sin jazzete hiphop-sound blir det vanskelig å skippe denne i listen.

Vokalist Sarah Narøe Pettersen sine rolige og fyldige linjer fenger lett, og rapper Vuyo holder det rent og deilig direkte. Ingenting er som litt kunstig tilførsel av nyforelskelse på sensommeren. Dessuten skal jeg ikke krangle på den mata bassen som leker i headsettet.

Tidligere i sommer slapp bandet låten «Sour». Ikke bare en den mesterlig produsert, rapperen Vuyo presenterer oppslukende lyrikk forankret i antirasisme. Utvilsomt en stemme å lytte på og etter.

Mmm, postpunk/britpop som høres ut som at de kommer fra en schleten langhåret brite, men så kommer det fra helt mellom-langhårete nordmenn.

«All Out On You» er en av låtene på bandets andre album og ble egentlige sluppet langt tilbake i januar. Men ærlig talt var jeg både blind og døv som følge av et bunnivå på eksistensen, så her er vi.

Med blant annet «All Out On You» har bandet hoppet glatt over hinderet som er

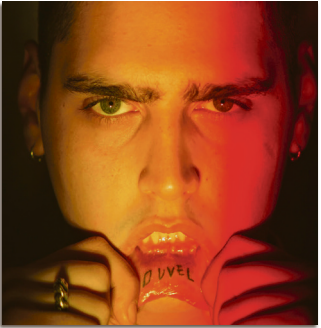
det «vanskelige andrealbumet». En løpende basslinje, energiske trommer, fengende, men ikke for lettfattelige linjer og noen som minner vagt om en drømmende alarm i bakgrunnen – det er full fyrings i spillelisten.

I fjor slapp gruppen «Hong Kong Sex Store», som utvilsomt fortjener en del lyttinger – med her er det nok delay og forvrengt gitarlyd til å gjøre selv de mest usentimentale av oss nostalgiske. Bandet kan med glede bevege seg enda mer i retning de britiske postpunkerne Bauhaus eller Wire.

Avsluttende kan jeg ikke la denne tanken ligge med god samvittighet (eller kanskje bare for å være litt jævlig): «All Out On You» gir meg også en liten følelse av å være 14 år og helt oppslukt av et eller annet boyband som spiller for alle mulige sammensetninger i fantasien. Bra eller dårlig? Vet ikke. Vi får se om Duvel får noen fanfics på Wattpad etterhvert.

All Out On You

Band: **Duvel**

Fuck Your Face

Band: **Combos**

ha gitt deg, så er det et behov for sinte låter som befinner seg et sted mellom hardcore punk, rock og hip hop.

Bitende dynamisk er denne singelen fra Combos like klasse levert som alltid. Fjorårets

Om det er en ting de siste to årene skal

suverene låter «Make Money Take Money» (som for øvrig igler seg innpå statusen som en evig klassiker fra vår tids låter) og «Boom Shakalaka» (som jeg har oppkalt høytaleren min etter, angivelig) har nesten bokstavelig skreket etter en oppfølger. «Fuck Your Face» var en deilig forløsning overraskelse i sommer.

Jeg skriver denne anmeldelsen i familievgnen

på toget, en route til Oslo. Med et skrikende tvillingpar, to foreldre som har et urovekkende behov for å skrike «døråpneren er på vinduet» til enhver uheldig forbipasserende og et barn som kaster seg fra setet jevnlig – blir denne låten et nydelig bakteppe. Der familievgnen er mer «chaotic evil», er Combos mer «lawful evil»... Combos vet hva de gjør, uten å bare hvile på tidligere rammer.

Bethany Forseth-Reichberg og Iver Armand Tandseth fra både Mall Girl og Tigerstate har laget en tullete goy låt.

Da jeg skulle finne låten på nytt etter en lang sommer, brukte jeg en halvtime på å rive meg i håret hellig overbevist om at låten var en feberdrøm. Nei, jeg hadde bare konsekvent

skrevet «death bed» i søket. Kanskje det er et tegn, fyr denne på i mine siste timer. Ønsket fra gruppen er i hvert fall at jeg skal gå opp en bh-størrelse etter å ha hørt musikken deres, greit – jeg får ta til takke med at jeg får et helsikkens melkespreng av dette.

Et sekund der glemte jeg helt at Tix slapp en

låt som het «BeautiFull» denne sommeren. Med sin helt grunnleggende, men også våte (?) beat, gir denne låten en stor trang til å bare digge. Vokalen gir mer sterke Lana Del Rey-assosiasjoner, minus daddy issues-ene da (kanskje?)

Bubblemint/bitchlake

Band: **Death beth**

Plate:

Høytsvevende elektropopdrømmer

Von Augusts debutalbum overrasker først og fremst ved å være ribbet for overraskelser.

Von August har sluppet fem singler det siste året, og imponert med svevende og intim elektropop som har innslag av både house-beats, synther og noise-pop. Et noe retro og samtidig hypermoderne lyduttrykk har truffet blink hos både små og store radiokanaler, anmeldere og konsertgjengere. Det er derfor med høye forventninger at trioen fra Oslo slipper debutalbumet Blåøyd denne uken.

Blåøyd åpner høyt oppe i skyene, med den florlette låta «Codex». Her får man sveve med mens bandet leker seg med synther og tilslørte vokaler. Bak det drømmende lurer samtidig noen tyngre, tropiske house-vibber, og vissheten om at et drop snart vil sende deg tilbake til virkeligheten. Når det treffer, rett før låta er over, er landingen akkurat så myk som den burde være.

Ikke alle vendingene som tas i de videre låtene gir like mye mening, men det er ikke ofte at lytteren må hekte seg selv på igjen. Albumet byr på en behagelig halvtime hvor du får gli nokså uforstyrret inn i Von Augusts drømmeverden. Unntaket er sporet «Just Another», som bare er et lydklipp av anropsvibrasjonen til en iPhone. Selv om det er et lektent avbrekk i et tekstunivers bygget rundt det å være ung i ulike relasjoner, så bryter det opp stemningen, og er mer forvirrende enn noe annet.

«Hvis du spør», som kom som singel allerede i 2020, er et gledelig gjenhør, og står sammen med «Codex» igjen som albumets klare høydepunkter. På «Hvis du spør» treffer de også aller best på det de forsøker å gjøre med albumets tekster, nemlig å bruke enkle linjer til å sette ord på ung voksen-tilværelsens komplekse følelser. Gjennom refrenget gjentar de: «Bare spør, det passer alltid for meg / Jeg kan stå opp tidlig hvis du vil». En sånn tekstlinje som gjør deg varm om hjertet når forholdet ditt går bra, og stikker deg i magen når det går dårlig.

Blåøyd

Band: Von August

Sjanger: Elektropop

Plateselskap: Monstera Records

Særlig på «Blåøyd», «Hvis du spør» og «Prosjekt nevrose» setter Von August ord på både intensitet og ambivalensen i unge relasjoner og opplevelser. Det står særdeles godt til bandets transcendentale lydbilde, som filtrerer ut det alvorlige og dårlige i verden uten å ta fra deg klarheten.

Von August har levert knallsterke singler i et år, og forventningene til en albumutgivelse har vokst parallelt. Derfor er det synd at det er de låtene vi har fått høre tidligere som virkelig bærer albumet. Nye tilskudd som «Respektfull fest», «Prosjekt nevrose» og «Fastmode/Hurtigmode» har flere av de samme gode egenskapene. Von August leker videre med kombinasjonen av mykt støy, harmoniske vokaler og både retro og moderne elektroniske grep i bunnen. Likevel fenger ingen av disse låtene like godt, og de er lette å glemme satt opp mot sine forgjengere. Når Von August heller ikke skaper den kuraterte lytteopplevelsen som et album kan være, på tross av å legge inn flere kortere spor som bindeledd, tilbyr ikke Blåøyd noe mer enn det sangene gjør i seg selv.

Trioen har ikke blitt noe dårligere siden vi hørte fra dem sist, de viser at de stadig er like talentfulle og kan å skape gode lytteopplevelser. Likevel klarer de ikke å utnytte det gode momentumet de har satt for seg selv ved å være så spennende og eksperimentelle, og utnytter ikke albumformatet til å vise frem den nyskapende driven de har forført oss med tidligere. Albumet som et album blir stående igjen som deres svakeste utgivelse hittil, selv om det ikke er synonymt med dårlig når vi snakker om Von August.

Blåøyd slippes fredag 20. august.

Sofie Martesdatter Granberg
anmeldelser@universitas.no

Universitas anbefaler

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør

SASSY 009 – Here Comes The Weekend

Helg. Nå. (Men med litt ambient lyssetting).

Fagernes Yacht Klubb – Gotta Go Back

Bare å lytte og nyte denne låten nå før den blir brukt i en Kiwi-reklame.

Susanna, David Wallumrød – This Flight Tonight

Mhm, ikke sant. Da var det bare å legge seg i sengen med trynet rett ned i puten.

Bakrus – Klar, ferdig, faen heller

Denne får mest plassen for sin originale tittel.

Kulturkalender uke 33 & 34

19/8	22/8
Jakten på syndebuggen Igjen og igjen eksploderer «shitstor-men» på sosiale medier, og jakten på en syndebug tar av. Kan vi bruke en avdød fransk filosof til å forstå hvorfor? Thomas Seltzer leder denne samtalen om René Girard. Hvor: Deichman Bjørvika Når: 19. august kl. 19	Bakgårdssalg i Kampen hageby Ansvarlig arrangør har laget et rom for anledningen: «Rimelige priser på et stort utvalg av ting og tang, men du trenger ikke kjøpe alt på en gang. Her finner du alt fra A til Å, hva venter du på?» Kjør. Hvor: Kampen hageby Når: 22. august kl. 13–16
25/8	25/8-29/8
Afrika Nå: Press Freedom on the African Continent Ifølge organisasjonen Reporters Without Borders sin pressefrihetsindeks fra 2021, har både klimaet for pressefriheten og journalister på det afrikanske kontinentet gjennomgått en rekke endringer både av befriende og innskrenkende art de siste årene. I denne digitale panelsamtalen handler det om pressefriheten på det afrikanske kontinentet. Hvor: På Zoom med Fellesrådet for Afrika Når: 25. august kl. 17–19	Oslo Fringe Festival Salt Art & Music har i samarbeid med et kunstnerisk scenekunstråd startet Oslo Fringe. Festivalen vil fylle hele Salt i fem dager, og har som mål å være en visningsarena for alle byens unge, engasjerte og skapeglade scenekunstnere. Både under festivalen og gjennom hele året. Hvor: Salt Oslo Når: 25.–29. august

Roya Shahibzadeh, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Dropp fomo-en

Hvem: Deg Hva: Kvelder på byen Hvorfor: Det er ikke verdt det

Nå som byen er åpen og hele Norge er på vei til å bli fullvaksinert, er det tiden for å ta igjen for alle kveldene du ble nødt til å sitte inne det siste året. Stambaren er åpen til kl 03.00, og hjertet lengter etter øl til 88 kroner. Nå er det plutselig veldig mye å være med på, men også veldig mye å potensielt gå glipp av. Fomo-en (fear of missing out), har en hatt en inkubasjonstid på ett og et halvt år og nå

har du plutselig alle symptomene. Skal jeg dra hjem nå? tenker du kl 23.45 etter ca seks øl. Men du drar ikke hjem. Du blir igjen mye lenger enn du egentlig har lyst i tilfelle noe sensasjonelt skjer. Men det øyeblikket du venter sårt på, kommer aldri. Og det er faktisk helt greit å dra hjem. Dropp fomo-en. Det er det beste du gjør for deg selv, og lommeboka di.

Harald Nordbø, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Ta fortâuene tilbake

Hvem: Den mobile student Hva: Voi-tyranniet Hvorfor: Ta beina fatt

I sommer ble jeg påkjørt av så mange suppegjører på utleid lettmede at jeg har begynt å aggressivt peke på hovedveien hver gang jeg ser en. Det spiller ingen rolle om det er noen på den. Det har også skjedd at jeg har ropt til folk: «HEI DU! Veien er der DER BORTE! SKJØNNER DU DET?!» som en ekte trafikkboomer. Ingenting tyder på at ståmoped er grønn transport, og å gå er

helt utslippsfritt. Men klimakrisa er ikke det viktigste her, ei heller skadene folk pådrar seg av svineriet. Det pågår nemlig også en gubbekrise i de stille sinnene til oss på fortâuene. Jeg har begynt å rope sint til vanlige folk på min egen alder. Det er snikboomerisering av samfunnet. For å stoppe videre forgubbing – dump Voi! Bare gå. Det klarer du, din spreking.

Sex selger fremdeles best

I semesterets andre utgave av Universitas kan du lese om studenter som ikke klarer å manøvrere i virvaret av helse-tilbud hva gjelder seksualopp-lysing og -rådgiving i Oslo.

Etter en ringerunde til ho-vedstadens kommunale tjeses-ter, kan Ad notam-redaksjonen avsløre at det finnes flere helse-stasjoner enn Sex og samfunn.

– Men ingen har hørt om oss!, sier helsesykepleier ved det kommunale tilbudet Helse-stasjon for ungdom (HFU) av-deling Sagene Hanna Skarbø.

– Vi i FPU, nei, HFU! Hehe, beklager, det går litt i surr, har forsøkt å nå ut via flere kana-ler; TikTok hvor vi drikker saft med tamponger i munnen eller blåser opp kondomer. Det lyk-tes dessverre ikke, sier hun.

De får ikke bevilget mer penger til markedsføring, da hele summen gikk til innkjøp av kondomer. Samtlige ved de 15 stasjonene hadde gått ut på dato fordi ingen besøkte dem.

Studentene har derimot

hørt om Sex og samfunn, som forteller at studentene løper ned dørene deres ved åpnings-tider for prevensjon, kondomer, rådgiving og kjønnsyk-domstester.

– Vi har skjønt at unge voksne kun biter på én ting når det kommer markedsføring: sex, sier Tore Holte Follestad, assisterende daglig leder i Sex og samfunn.

Han kan vise til at hele 40 000 kåte ungdommer med kjærlighetssorg under 25 var innom i fjor.

Skarbø innrømmer at de har en ting eller to å lære.

– Vi forsøkte å spille på sex da vi la en ny markedsstrategi i 1998, men Sex og samfunn var først på ballen, sier Skarbø.

– Derfor setter vi opp en teststasjon på Frederikkeplas-sen og i Pilestredet, hvor stu-denter kan teste seg for klamy-dia, gonoré og covid. En pinne i nesa, en i tissen? La oss snu tallene en gang for alle!

Ukas studentvin

BÆLMEVIN: For den bevandrede

vindrikker vil ukas vin ha et gjenkjen-nelig navn: Beaujolais (ikke prøv å uttale det, franskmennene blir bare sinte). Forøvrig et område med kan-skje mer kjente rødviner enn hvitviner, og hvis denne hvit-vinen er et prakteksempel på hvit Beaujolais skjønner jeg hvorfor det ikke er en snakkis. Denne vinen er kort, smakløs og like tynn som regjeringens klimapolitikk. Med et innslag av fersken og aprikos blir den noe søt og kanskje mer passende med mat enn hva du tar den med på faddervors. Med mindre du nå er lei fadderopplegg og er mer opptatt av kvantitet enn kvalitet – for med hele 13 prosent alkohol enes panelet om at den nesten er verdt det. I hvert fall for de som ønsker seg en bælmevin, som for vinelskere kanskje heller betyr pælmevin.

Les Baies Fleuries Beaujolais Blanc 2020

Pris: 149,90 kroner

Land: Frankrike

Alkohol: 13 prosent

Ingeborg Albert Rikheim, vinanmelder i Universitas

Vi spør

av KongeSaga

Lingvist crash course

Oda Immatur har sett Oslomets velkomsttale til nye studenter hvert år siden de gikk fra å være høgskole til Oslomet. I år leverte derimot ikke fungerende rektor Nina Waaler, og Immatur har ei høne å plukke med tidligere rektor og grammatikkens fremste vokter: Curt Rice.

[Ring... Ring...]

– Hei, Oda Immatur som ringer her. Snakker jeg med Curt Rice? Rektor ved NMBU i Ås?

– Hei, ja!

– Så bra! Jeg studerer retorikk og språklig kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, og har sett universitetsrektorenes taler til studentene de siste årene. Har du to minutter til en prat til litt rese-arch?

– Ja, vi kan prøve.

– Herlig! Du har jo holdt mange sanne taler. Du skjønner, jeg er ikke mektig imponert over fungerende rektor Nina Waalers tale i år. Så du den?

– Nei, jeg så ikke den.

– Ja, skjønner. Jeg synes det var

litt mye patos, følelser altså, og ikke så mye etos. Tittelen «fungerende rektor» har jo ikke så mye slagkraft som bare rektor, kanskje?

– Ber du meg om å evaluere Ni-nas tale? Det kan jeg ikke gjøre.

– Nå er du altså rektor på NMBU, du hadde kanskje tale for deres nye studenter på mandag selv?

– Nei, det skal jeg ha nå på fre-dagen.

– Du har jo studert språk selv og vet en ting og to om å holde taler. Snakker du mer om natur og sann på NMBU?

– Det er riktig at det er en re-alfagsorientering, og bærekraft er viktig å snakke om, men mest om studentlivet.

– Det har ikke vært sååå mye trøkk når jeg har vært på vel-komstseremoniene. Kanskje man må ta tilbake de uniformene à la American style. I Ås kunne dere kanskje hatt en parade og kommet inn med traktor og sann?

– Eh, vel, jeg skjønner godt at du sier det. På Oslomet er det mer uformelt, men det er fantastisk stemning. På NMBU er det litt stivere, men det er jo ikke fullt så pompøst som på UiO, som er litt over the top.

– Den er god. Vil du vurdere din stilling som NMBUs PR-avde-lings fremste lingvist og rådgiver?

– Hehe...

– Den er god. Vi snallast!

KVISS-CORBIN

1. Hva heter den afghanske presidenten som nylig flyktet landet?
2. FN's klimapanel har lagt ut en ny del av enda en hovedrapport. Hvilken i rekken er denne rapporten?
3. Hvilken fransktalende by ligger lengst nord av Montréal og Paris?
4. Hvilken elv er verdens dypeste med på det meste 220 meter?
5. Hva er hovedstaden i Kongo, der Mobutu regjerte: Brazzaville eller Kinshasa?
6. Nevn et år da Petter Dass levde.
7. 21. august skal det deles ut Amandapriser. Hvilken film har samlet opp flest nominasjoner med hele 11?
8. I hvilket år ble den første Oscar-utdelingen arrangert?
9. I 2009 stormet Kanye West scenen

på en prisutdeling da han mente at Beyoncé fortjente en pris Taylor Swift hadde vunnet. På hvilken prisutdeling var det?

10. Hva er dollarprisen på et fly av typen Boeing 737 Max 10? Slingringmonn 10 millioner.
11. Howard Hughes var blant annet en pilot, en forretningsmann og en filmregissør. Hvem spilte i 2004 hovedrollen i den biografiske filmen om hans liv?
12. I løpet av hvilke to måneder må du ha bursdag for å være født i Løvens tegn?
13. Hva heter stjernen som ligger nærmest solen?
14. Hvilke to skapninger utgjør de to halvdelene av en kentaur?
15. Hva er det gammelgreske ordet for hest?

16. Etter hvilken gresk lege er eden alle nye leger tar oppkalt etter?
17. Margaret Thatcher tar over det britiske statsministerembetet, den iranske shahen blir styrtet, Sovjetunionen invaderer Afghanistan, Heath Ledger blir født og Josef Mengele dør. Hvilket år er det snakk om?
18. Casper Ruud fortsetter å skape norsk tennishistorie. Hvilken ranking har nådd nå?
19. Premier League ble sparket i gang i helgen. Hvor mange mål ble scoret i løpet av de ti kampene?
20. Hva er navnet til fotballegenden kalt «Batigol» som spilte i både Boca Juniors og rivalene River Plate, i tillegg til Fiorentina, Roma og Inter?

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

- 0–4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5–9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15–20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Rebus

av RebusRebus

HINT: 13. september. Send løsning universitasdesk@gmail.com.

FORRIGE LØSNING: «Strandvolleyball» Det klarte Kristin aka Knarne, Samantha Goodchild & Calvin Fagan, Astrid Lindsetmo Torp, Eirik Sagedal.